

ELOFIZETÉS

HELYBEN:
 Egy évre 24 korona.
 Egy hónapra 2 korona.

VIDÉKEN:
 Egy évre 28 korona.
 Egy hónapra 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:
 Minden sor egy napra 20 fillér.
 Minden követségéért 10 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
 vasutak palotájában.
 TELÉFON-SZÁM: 157

KIADÓHIVATAL
 Aradi Nyomda Részvény-
 Társaság.
 József főherceg-ut 22. sz.
 TELEFON-SZÁM: 161.

Arad, 1914.

FŐSZERKESZTŐ:
STAUBER JÓZSEF.

Szerda, június 17.

Mai számunk főbb közleményei:

- Orvosok és ügyvédek adója.
- Az aradi Vadászegylet közgyűlése.
- Dióssy Nuszi aradi primadonna marad.
- Főhercegi vizsga a budapesti egyetemen.
- Megszavazták az új ügyvédjelölti törvényt.
- Megverték az albán felkelőket.
- A pénzügyigazgatóság egy aradi mágnás ellen.
- Elfogták a váltóhamisító fiatalembert.
- Egy milliós csőd a fővárosban.
- Parasztgazdák az aradi korzón.
- Az új francia kormány bemutatkozása.
- A konopisti látogatás után.

Gazdaparlament.

Arad, június 16.

Napsütötte arcu, keményléptű emberek, mándliban, csizmában, feszülő nadrágban, pörge kalappal sétálgattak ma Arad utcáin: az ország minden részéből gyülekező gazdák, akik Temesvárra tartanak, hogy holnap megjelenjenek a gazdaszövetség kongresszusán, a magyar gazdák parlamentjében. Hatalmas erő, a magyar föld, a kalászt termő magyarföld ereje forr össze ezekben a komoly, kissé nehézkes, de meleg szemű gazdáknak, akik olyan nekiszánással mennek évről-évre erre a vándorló gazdakongresszusra, mintha a nemzet sorsa, jövője fölött ítélő gyűlésbe szállnának.

Temesvárott, holnap bizonytalán fölfakad megint a gazda-panaszok sora és — mint az mostanában a legtöbb érdekkör tanácskozásán szokásos — elhangzik legalább is egy határozati

javaslat arról, hogy a gazdák a legközelebbi választáson csak olyan képviselőjelöltre adják szavazatukat, aki programjában kötelező ígéretet tesz a gazda-érdekek támogatására. De vajon melyek is ezek a gazda-érdekek?

— Amikor így magunk előtt látjuk a derék tősgyökeres magyar, földet turó és paraszti munkában verejtékező gazdákat, lehetetlen be nem vallani, hogy bizony sok-sok „érdeke”, sok-sok panasznál valója van a magyar gazdának. Szólhat ez a papasz a mostoha természet ellen, amely már esztendő óta nem enged bő termést, dus esztendőt ennek az országnak. Lehetne sokat beszélni birtok politikáról, a kis és közép birtokokvédelméről, a mezőgazdasági munkák kérdéséről és még sok-sok olyan ügyről-bajról, amely a gazdákat sújtja és a melyet megérez minden polgára, ha közvetlenül nem is, de közvetve annál inkább.

Amagazdaggyűléseken nem ezek a panaszok a fontosak és nem ezeket, vagy hasonló érdekek sérelmét kiáltják el harsogóan. Már az megrögzött, elmulthatatlan magyar szokás, hogy valamely érdekközösség, szövetség csak akkor érzi igazán együtlevőnek, erősnek magát, ha talál egy másik csoportot, egy más irányu tömörülést, amely ellen kionthat. Így lesz a gazdaparlamentből agrárius-parlament és a gazdák érdekeiből ag-

rárius érdek. Agrárérdek, amely természetesen, vagy talán nem is olyan természetesen felszisszen mindenre, ami a másik tábor — a kereskedelem, vagy mondjuk: a merkantilizmus — javára szolgál.

Száz esztendő előtt annyit hangoztatták, annyit bizonygatták, hogy Magyarország földművelő állam, hogy ma sem akarják elhinni bizonyos körökben a kereskedelmi érdekek jogsultságát. Annyi bizonyos is, hogy bármekkorát lendült egy-két emberöltőn belül a magyar ipar, a magyar kereskedelem: az ország berendezkedései, törvényei, de különösen vámdíjszabásai még ma is erősen agrárius izűek, agrár-érdekeknek kedvezők. A magyar föld már nem Kanaán, az időjárás megfordult fölötte, de a gabona behozatal még ma is úgy van szabályozva, mintha ennek a tejjel-mézzel folyó országnak nem volna szüksége a külföldi buzára, mintha a kenyér ára a hihetetlen liszt és gabonahiány miatt nem emelkedett volna kétszeresére a normális árnak. Az állattenyésztés nem tud megerősödni és legkevésbé segít ezen a bajon a nagy állattenyésztők kizárólagos érdekeit szolgáló, de a nagy fogyasztó közönségnek csak husinséget és husuzsorat termő balkáni husbehozatali tilalom. A valóság tehát az, hogy az agrárius érdekekkel szemben mind a merkantil kívánságok és a nagy közönség érdekei erősen vissza van-

Régi magyar élet.

Írta: Móricz Pál.

Biharországban a Sárretnak is már csak neve a régi. Nádtermő vizeit lecsapolták. Az őstelevény lápföldön nem igen fészkelnek már kercagó szavú vadrucák; hajh, daruleere sem igen járogatnak már az udvari, szerepi, nagybajomi, tépei, bárándi, ujfalusi, komádi puskások. Kiszáradt az ezeresztendő kákatöve, nyaranta bokros buzakalászkok rengedeznek a hajdani halfogó helyeken... Más nóták, más szokások járnak a Sárretnen is... Az udvari szerepi magyarok már nem igen fonogatnak a hajdusági és nagykunsági büszke lovasgazdáknak kocsijárá gyékényből „ekhfődelet”; Nagy-bajomban sem remekelgetnek már az ősvíz szivós, selymes növényeiből: kanáltartót, tojás-kupulykát, kenyér-szakajtókosarat, dohányos bódont, lábszönyeget, méhkast, kocsiülést, nyárfára szőtt gyékénykanapét és különféle sok pogányos csecsebecsét... A komádi kálvinista hajduk határára is aligha találunk már olyan tuzoktallus, betyáros, elégedett hetyke juhásztort, milyenről a régi hajdunóta szól, hogy: A komádi határon, Határon, határon, határon: Megy a juhász piszraorru, Daruszörü, keselábu, kurtafarku, Fakó csiku számaron... Nézi magát, az árnyikát, Kétoldalt a nagy ingujját, Ihajja! Csubajja!... Hátul megyen az kutya.

Bizony más nóták, más szokások járnak a Sárretnen is. A berkeknek s ligeteknek, a lápok s ingoványok titokzatos, félelmetes ósvad világának ezer esztendőn át pásztorkodó, ha-

lás és vadász harcias népe, röghöz kötött szántóvetővé szelidült... A Körös és a Berettyó hajdani kiöntéses völgyteknőiben nem magányos ezüstnyárfá rezgeti a levelét, barátságos fehér tanyaházak kéménye füstölög, bizony más szokások, más nóták járnak már a Sárretnen is.

A Sárretnen sok helyen felismerhetetlenségig megvedlett a föld hajdani nádbokrétás ősméze, de a nép még dacosan szegi föl a fejét. Napban-éző szeme ma sem igen hunyorgat a szédülétes haladásnak felhőkig szárnyaló gépcsodáit látván... Villogós feketeszemű, őszinte, férfias nézésű erős magyarság ez a sárretni nép. Átlagosan közepes termetűek, bár a sugárgyerekek sem ritka ezen a tájon, akik nemcsak fejökkel, hanem a táblás fokossal is megütnék, még ma is megütnék a mestergerendát a korecsma-házban, ha nem cirkálna mindenfelé olyan sűrűn, olyan szorgosan a sok, golyóra töltött puskás — zsandár...

Ez a nép, a sárretni hajdu nép Árpád nemzetségének ágyékából szakadt ki s a rétből elszigetelten élve, a külső támadások ellen réti szilaj farkascsordaként védekezve a szörnyű török és német dúlások idején, Árpád nemzetségének minden külső s belső tulajdonságát tisztán fentartotta. Megőrizték testileg és lelkileg a honserző ősek jelezetességeit, azért is olyan hegyes, begyes, kemény, kevély rátartó a sárretni nép, melynek fiaiból ujoncozzák ma is a hadsereg legkiválóbb „magyar bakait”, a váradi 37. (ezek voltak a híres Máriássyak) és a debreceni 39. (ezek voltak 48-ban a híres

Dom Miguelek) császári és királyi gyalogezredkekhez.

Otthon, a nádfedeles tüzhelynél (a Tisza Pista vármegyében), a nemzeti függetlenségért buzognak. A letűnt ezer esztendő alatt vértüket a vagyonukat nem sajnálva, minden szabadságharcban az élen küzdöttek. Ha valakit megszeret, hűségesen ki is tart mellette a sárretni „ember”, míg el nem betegesedett s a „politikától” vissza nem vonult, a 48-as honvéd és költő pap Illyés Bálintnak, a kékszemű szelid „Bálint bácsinak”, a Sárretnen bevehetetlen vára volt a bárándi kerület vagy — huszonöt esztendeig.

A Sárretnen nemcsak a jó nép, hanem a földesuri osztály is a nemzeti párthoz, a kuruc-táborhoz huzott — régentebb... 1848-ban a sárretni nemesi urak is többen Nadányi Károly parancsnokságával, mint lovas nemzetőrök vonultak le a rácok ellen a Délvidékre. Ez a Nadányi Károly abból a nevezetes Nadányi családból származott, melynek egyik főhajduőse: Nadányi kapitány, Szilassyékkel összefogva Váradon, lemészárolta a zsarnok Báthory Gábor erdélyi fejedelmet, aki Nagy András hajduvezért hóhérpallóssal veszejtette el...

Ez a 48-as vitéz Nadányi Károly híres agrárász volt az egész Biharban, s mintha csak nyulat s rókát kergetni indultak volna el, lovas nemzetőr csapatjában a rácokra hadba hívta agrársz cimboráit is. Vele együtt lementek — többek között — Bagossy József, Gázi Imre birtokosok és a szerepi Kelemen Mihály, Kelemen János királyi személynök, itélőmester fia, hir-

nak szorított. És mégis minden gazdakongresszuson riadót fuvatnak az agrárius vezérek a „tolakodó” merkantilizmus ellen.

Az előzetes hírekből ítélve eféle demonstrálás várható a temesvári gazdaparlamenttől is. Pedig ha azok a józan, higgadt eszű magyar gazdák egyszer a maguk okosabb esze szerint igazodnának és nem fogadnák el szentírásnak a husdrágító Károlyi Mihály grófok harci szónoklatait, egyszerre másképpen festene a magyar gazdatársadalom megnyilatkozása, egyszerre kiesnének az ország két hatalmas érdekszövetsége: az agráriusok és merkantilisták közé, mesterségesen erőszakolt ékek, egyszerre hivebb, gazabb, egységesebb és hasznosabb lenne a gazdaparlament.

Orvosok és ügyvédek adója.

(A legkisebb és legnagyobb tételek. — A javaslatok ismertetése.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától

Arad, június 16.

Ma már hat vaskos kötetre való III. osztályu kereseti adójavaslat fekszik feldolgozva és közszemlére kitéve a városi adóhivatalban, amely valósággal bucsujáró hely volt és valószínűleg az is marad nyolc napon át. Bucsujáró hely, ahol azonban az emberek imádkozás helyett, a szentekkel társalogva ugyan, de káromkodnak. Aki ma megnézte az adókiivetést, az mind azzal a fogadalommal távozott, hogy a bizottság előtt egyszerűen kijelenti: tessék átvenni az államnak az üzletet, vagy a műhelyt és lássa, hogy miként boldogul vele a mai viszonyok mellett, amikor az ember napszámra nem lát vevőt és hónapszámra nem tud az ember inkasszálni husz koronát.

A két első kötetben csoportosított foglalkozási ágak adójavaslatait már bemutattuk. A

hedt „ujj-huzó” és ritka nagyerejű férfi, akit „oigány” néven szólítottak az agarász cimborák... Kelemen a „hadnagyságig” vitte fel a Versec vidékén, fegyverszünet ideje alatt valamiféle hányaveti óriás rácot, ki mérkőzésre hívta ki a magyarokat, lovastól felemelt vitézlő Kelemen Mihály, menten tovább is eldalgott a megszegyentült rác óriás.

Szerepi József főszolgabíró szintén karakár magyar alakja a sárréti magyarságnak. Dönögős léptű, zömök sárréti nemes alak a „ffur”... Megható az a mélységes, szentséges földszerep, melylyel — száz katasztrális holdnyi birtokához — több falvak határára terjedő nagy „dominiumá”-ból maradt örökségéhez ragaszkodik.

— Ez még praedium, — szokta mondani — s nem kívánja a másét, hanem takarékoskodik, hogy a „kölöknek” — egyetlen fia — maradjon az ősből... Oh, mely csodaszép és gazdag is a sárréti magyar nyelve, ez a sokszoros nyers, nyakas, lobbanékony nemes, aki azt tartja és mondja: „reces-ropp! török-szakad, punktum! a magyarral csak így lehet elbánni”, kisleánykáját meg már „gyönyörűségnek” nevezi. És felesége: a barna fekete haju, villogó fekete szemű, fenséges magyar uriaszony, Sára asszony, meg a — Napsugár...

Hallom a nádist... Bokrétás fejével buzdítólag integet, pántlikás leveleit zengeti a mezők szele, mintha csak arany cimbalom hurjai volnának... Hallom a nádist, azt zugja a bugja: — elernyed, szomorkodott bus magyarok emeljék magasra fejeteiket és lelketeket, hiszen még él tisztán az Árpád népe.

harmadik füzet legnagyobbbrészt földbérlok adóját tartalmazza. Több száz tétel, amelyen azonban változtatni nem lehet, mert a bérlok adója a várossal kötött szerződéseken alapszik a törvényben meghatározott kulcs szerint.

A negyedik, ötödik és hatodik füzet tartalmazza az iparosok és kereskedők zömének adóit. Azonban egy-egy ilyen csoport közé beékelve szellemi foglalkozásuk adóját is találjuk. Az alább felsorolt és a végtelen nagyszámú csoport közül mutatónba kipécéztett foglalkozási ágakhoz tartozókat úgy állítjuk egymás mellé, hogy az illető csoport legkisebb és legnagyobb adóját írjuk meg. Tesszük ezt azért, mert olyan érvek hangzanak el a javaslatok mellett, hogy a kis egzisztenciák kimelésével készültek és hogy kevesebb jövedelmet nem lehet alapul venni, mint amennyit a kivétel kontemplál. Csak az hiányzik ebből az érvelésből, hogy ezeknek az igen kis egzisztenciáknak az adóját épen úgy emeli a javaslat 40—50—75 és 100 perccenttel, mint a nagyokét és ezt az arányu emelést azok a kicsik talán mégis jobban érzik, mint a nagyokak.

Itt van például a fűszerezsek csoportjának élén álló Engelhardt János. Javaslata van hozva 20 koronával, mert ugyebár az nem sok, ha azt tesszük fel, hogy egy fűszeres évente 200 koronát keres. Ha nem keres ennyit, akkor csukja be a boltját — ez az érv. Az igazság ellenben az, hogy ez a fűszeres tavaly kilenc koronát fizetett. Vajjon a viszonyai azóta százhuszperccenttel javultak?

A pénzügyi jog azt mondja, hogy az adóalany viszonyai három évenként két százalékos javulást mutatnak. Akinél ez nem tapasztalható, az ugyanis elveszett egzisztencia. Ebben a csoportban a legnagyobb adózók Adler Andor, akinek adóját 1028 koronáról 1704 koronára, Eles Ármán, akinek adóját 1396 koronáról 1500 koronára és Färber Lajos, akinek adóját 254 koronáról 512 koronára emeli a javaslat.

A gyógyszerészek adótételeit egy eset kivételével szintén emelik, noha nem olyan mértékben, mint ez más foglalkozás ágnál történik. Ennek magyarázatául szolgálhat az a levél, amelyet egy olvasónk küldött be és amely igen sok igazságot tartalmaz. A névtelen ur így ír.

„Tisztelt szerkesztő ur! Az adókiivetés alkalmából folytatott agitációjukért hálára kötelezik Arad egész polgárságát és azt kívánom, hogy lelkes fáradozásukat siker koronázza. Az együttérzésből kifolyólag azonban bátorkodom figyelmét egy eddig nem eléggé hangsúlyozott különbségre felhívni. Az adót ugyebár a bolt és lakás bér után vetik ki. Méltóztassék most már tekintetbe venni, hogy mennyivel van rosszabb helyzetben az a kereskedő, aki bérlok annál a kereskedőnél, aki saját házában birtokos. Ez utóbbi a bolt bérét oly alacsonyan vállalja be, amint az neki tetszik, míg a bérlok a tényleg fizetett boltbért nemcsak fizeti, hanem azután magasabban adózik is. A terhei tehát kétszeresen súlyosabbak. Ez is az adó aránytalanságának egy jelensége, amelyet figyelembe kellene venni.”

Eddig a levél. A gyógyszerészekre áll ez az eset. A legtöbb patikus egyúttal háztulajdonos is. A hol ez nincs így, ott igen nagy az emelés. Vajtek Kálmán adója volt 254 kor. a javaslat 345 kor., míg Hajós Árpád adója volt 500 kor. a javaslat 493. Hehs Vilmos (a volt Gécs-féle gyógyszerész) volt 108 kor. a javaslat 160 kor. Felemlítendő még, hogy Aradon a gyógyszerészek szaporodtak az utolsó három évben.

Kalaposok és mint a hivatalos terminologia mondja piperészek együttes csoportjában

a legkevesebb adóval, 18 koronával Szabó Mihály, a legnagyobbval Dein Miklósné lesz sújtva. 137 korona a javaslat a tavalyi 56 koronával szemben. A két véglet közt is vannak tetemes emelések. Így Pósch Alajosné 115 koronával, dr. Bodrogi Imréné 72 koronával adózik a tavalyi tetemesen alacsonyabb tétel helyett. Szegény férjek, mekkora emelkedést jelent ez a feleségük kalapszámlájánál.

Micsoda világérsznyi különbség tántog Zombory Lajosné 12 korona és Fürst János 1092 korona adója közt. Ez is, az is — kávé. A Városi Kávéház gazdája az elmúlt évben csak 795 koronát fizetett. Emelkedik a Fischer Artur és fia a Hungária kávéház tulajdonosainak adója is 340 koronáról 871 koronára, míg a Láng Imre adója 300 koronáról 347 koronára növekszik. Az összes kávéások nagyobb adót fizetnek a jövőben. Ebből a kimutatásból hiányzik a Fehér Kereszt és Központ, mert azok a szállodások csoportjába vannak osztva és ez még nem került át a városi adóhivatalhoz.

A lakatosok közt Palfy Gyula 12 koronával fizeti a legkisebb, Szombati Sándor a tavalyi 170 helyett 246 koronával a legnagyobb adót.

A lisztkereskedők közt Putics Sándorné 18 koronával kezdi a sort és Rozenberg Arthur 528 koronával zárja a sort. A mészárosok tisztos ipartestületében foglal helyet Biró György 8 koronával és a már sokszor illusztrált emelkedési rendszerrel száguld 1123 koronáig, amely tekintélyes összeget Glück Károly és testvére fizetik.

A norinbergi kereskedők lévén kereskedők tetemes emelésnek örvendhetnek. Mészáros Endréné csak 16 koronát fizet, míg Mihályi és Bruckner 180 korona helyett 264 koronát. Hunyadi József és társa 185 korona helyett 221 koronát, Freud Fülöp 144 korona helyett 378 koronát, Schwarz Herman 550 korona helyett 680 koronát fizet, ha úgy lesz, ahogy a javaslat akarja.

Nagyon, de igen nagyon beteg város ez az Arad. Ezzel nem mondunk újat. Azonban meglepő, hogy milyen végelgyengülőnek találja a magyar királyi kincstár, amely úgy találja hogy itt

az orvosoknak kitűnően megy

és ezért az egész vonalon emeli az adójukat. Kugel Ede dr. 40—30 kor., Leitner Ernő dr. 90—70 kor., Zimmermann Károly dr. 164—82 kor., Hecht Arnold dr. 130—94 kor., Polonyi Jenő dr. 140—72 kor., Hermann Károly dr. 144—80 kor., Lakatos Jenő dr. 148—120 kor., Lukács Jenő dr. 165—45 kor., Auszterweil László dr. 165—60 kor., Borsos Béla dr. 209—70 kor., Villányi Izidor dr. 234—64 kor., Bácskay Béla dr. 241—183 kor., Schreiber Vilmos dr. 240—90 kor., Grossmann Jakab dr. 300—175 kor. A kisebbik szám természetesen a tavalyi adót jelenti és még azt is meg kell jegyezni, hogy valamennyi orvosnak emelték az adóját kisebb mértékben.

A papirkereskedők papirjai is emelkednek a javaslatok szerint a papirkraich ellenére. Ruhman Zsigmond 77—40 kor., Keppich Zsigmond 233—120 kor., Réthy Viktor 338—180 kor., Pichler Sándor 139—80 kor., Roth Lajos és társa 533—320 kor. A rőfőskereskedők sem állanak nagyobb kegyben, mint a számok tanúsítják. Angele Mátyás 219—100 kor., Singer Sándor 189—104 kor., Wohlberg Lipót 115—50 kor. Sőt a ruhakereskedők és szabók gárdája is úgy látszik abban a hirben áll, hogy gardágnak és minthogy utóvégre Aradon mégis csak ruhában járnak az emberek, az említett csoportbeliekről le kell venni az utolsó

kabátot is. A példaszó úgy is azt tartja, hogy a szabónak rongyosan illik járnia. *Korányi Jenőné* 104—47 kor., *Sonn Manóné* 123—52 kor., *Grünberger Andolfné* 181—60 kor., *Moskovitz József* 345—200 kor., *Winternitz Jenő* 448—250 kor., *Neumann Mór* 720—520 kor., *Holtzer József* 792—400 kor., *Schäffer Henrik* 311—100 kor. *Martits és Pák* 208—80 kor., *Malek Dezső* 196—40 kor., *Jakabffy István és társa* 190—75 kor., *Czirák Alajos* 186—90 kor., *Rozenberg Hermann* 140—82 kor., *Márton Jakab* 142—60 kor., *Kárácsonyi Márton* 135—40 koronával van javaslatba hozva.

Azonban tévedés azt hinni, hogy nincs Aradon olyan ember, aki ne kívánná adója emelését.

Igen is van. *Müle* Lajos dr. kir. közjegyző az adókvető bizottság kiváló elnöke

önként ajánlott fel száz koronával több adót.

Beismerte, hogy irodája jövedelme emelkedett. Fizetni fog 480 koronát az eddigi 380 korona helyett. *Pálmay Lajos* dr. nem kérte az adó emelést, de azért az ő adóját is 100 koronával 416 koronáról 516 koronára emelik.

Legnagyobb érdeklődéssel

az ügyvédek adóját

keresik a kíváncsiak a lajstromban. Vajon, hogy megy az ügyvédeknek, milyen hatással van rájuk a gazdasági válság? Tekintettel arra, hogy a fiskálisok a maguk ügyeinek is kitűnő szószólói, bizonyára ez évben is mindent elkövetnek adójuk leszállítása érdekében. Jövedelmük, azt mondják az illetékesek, kipuhatolhatatlan és ezért oly kis alapon vetik ki adójukat, hogy egy kiskereskedő is nagyobb terhet visel mint ők. A rájuk vonatkozó javaslatok a következők: *Szalay Károly* dr. 155 kor., *Szalay Károly* dr. 141 kor., *Vadász Ármánd* dr. 188 kor., *Winter Adolf* dr. 195 kor., *Lukácsy Lajos* dr. 210 kor., *Steinhardt Mór* dr. 220 kor., *Kralitz Lajos* dr. 326 kor., *Goro Artur* dr. 50 kor., *Pop C. István* dr. 156 kor., *Kertész Miksa* dr. 158 kor., *Parec Béla* dr. 162 kor., *Nikolics Döme* 164 kor., *Fischer Jenő* dr. 161 kor., *Deutsch Izsó* dr. 165 kor., *Trutia Péter* dr. 173 kor., *Nagy Sándor* dr. 171 kor., *Köpf János* dr. 185 kor., *Veliciu Romulusz* dr. 187 kor., *Tolnay János* dr., 142 kor. *Kell Lipót* dr. 140 kor., *Czédly Károly* dr. 142 kor. *Ispravnic Szevér* dr. 146 kor. *Seidner Frigyes* dr. 146 kor. *Salgó Miksa* dr. 149 kor., *Éles Béla* dr. 148 kor., *Avarffy Ferenc* dr. 154 kor., *Mandl Vilmos* dr. 150 kor., *Mittler Izidor* dr. 152 kor., *Bedő Árpád* dr. 124 kor., *Raduj Mózes* dr. 128 kor., *Kele Gyula* dr. 63 kor., *Robitschek Ágoston* dr. 130 kor., *Gara Ármin* dr. 135 kor. Megjegyzendő, hogy a pénzügyigazgató átirta az ügyvédi kamarához és kért hiteles adatokat az ügyvédek jövedelméről, de nem kapott.

EGYESÜLETI ÉLET.

(*) Az Aradi Fehér Kereszt gyermekvédő egyesület június hó 20-án, (szombaton) d. e. 11 órakor a városháza kistermében évi rendes közgyűlést tart, melyek tárgysorozata a következő: Elnöki megnyitó. Titkári jelentés. Pénztárnoki jelentés. Számvizsgáló bizottsági jelentés. A tisztikar lemondása és új tisztikar választása 3 évre. 1914. évi munkaprogram. 1914. évi költségvetés. Az alapszabályok módosítása. Esetleges indítványok. Zárszó.

(*) Adományok. *Hirschl Zsigmond* elhalálása alkalmával koszorúmegváltás címén *Steinitzer Géza*, *Széchy Lajos* 25—25 koronát és *Kopp János*

15 koronát adományozott az aradi tanítók segélyalapjának. Köszönetet mond az adományokért az elnökség.

Egymillió csőd a fővárosban.

(Gottschlig Ágost anyagi bukása.)

Fővárosi tudósítónktól.

Budapest, június 16

A budapesti kereskedelmi- és váltótörvényszék a napokban csődöt rendelt el lovag *Gottschlig Ágoston* ellen, aki hosszabb idő óta súlyos anyagi zavarokkal küzd. Az ismert nevű szeszgyáros és teanagykereskedő passzívái meghaladják az egymillió koronát s bár pontos státus eddig még nincsen, annyi megállapítható, hogy *Gottschlig* aktivája a négyszázezer korona névértékű elsőbbségi részvényen kívül mindössze néhány ezer korona értékű ingóságból áll. A milliós csőd a főváros pénzügyi köreiben nagy feltűnést keltett, noha tudtak arról, hogy lovag *Gottschlig Ágoston* vagyoni helyzete az utóbbi időben rendkívül megingott. A hitelezők azonban nagy türelmet tanúsítottak annál is inkább, mert a szeszgyárosnak a milliomos *Dreher Antal* a nagybátyja, aki már ismételtelen rendezte unokaöccse anyagi ügyeit, most azonban, hogy az adósságok túlmagasra szöktek és a békés egyezés nem sikerült, újabb áldozatot hozni nem hajlandó.

Gottschlig Ágoston három évvel ezelőtt, hogy martonvásári szeszgyárának és fővárosi teanagykereskedésének forgatókéjét megnagyobbítsa, 1911 ben részvénytársasággá alakította át cégét. Az alaptőke kétszázezer korona névértékű törzsrészvényből és hatszázezer korona elsőbbségi részvényből állott. Főrészvényesek *Herzog* és *Kohn* losonci szeszgyárosok voltak, míg *Gottschlig* négyszázezer korona elsőbbségi részvényt kapott a vállalat összes értékei fejében. A részvénytársaságot a Budapesti Takarékpénztár és Országos Zálogkölesön finanszírozta. A vállalat igazgatóságába természetesen beválasztották *Gottschlig*ot is, akit az igazgatóság később tíz évre vezérigazgatóvá nevezett ki.

A részvénytársaság új pénzügyi alapon szép eredménnyel működött, de annál súlyosabb lett lovag *Gottschlig Ágoston* helyzete, akinek hatalmas összeget kitevő magántartozása volt. Hitelezői sokszor ostromolták és a vezérigazgató, csak hogy ideig-óráig rendezze ügyeit, egész sefeg ügynökökkel kezdett dolgozni, akik természetesen igen drága pénzt adtak kölcsön. *Gottschlig* tizezreket fizetett kamatok címen, ő maga is tudta, hogy uzsorások hálójába került, de nem segíthetett a bajon. Az utóbbi időben *Gottschlig* már hatalmas váltóhitelt vett igénybe és tartozása biztosítésként lekötötte értékpapirjait, ezek között első sorban a csaknem félmillió koronát kitevő elsőbbségi részvényeket.

Közben egyre világosabb lett *Gottschlig* vagyoni helyzete. A hitelezők türelmetlenkedtek, perrel fenyegették, *Gottschlig* újabb és újabb halasztást kért, de a terminusra sem tudta kielégíteni hitelezőit. Erre sorra beperelték *Gottschlig Ágoston*ot, aki most sem fizetett, mire a bíróságok egymás után elrendelték a végrehajtásokat. Ekkor érte csak igazán meglepetés a hitelezőket. A végrehajtásoknál kitűnt, hogy *Gottschlig*nek a már előzetesen lefoglalt lakásberendezésén kívül semminemű ingósága nincsen s így a hitelezők nem találtak kielégítési alapot.

Gottschlig most már egyezségi ajánlatokat tett hitelezőinek. Ügyvédje, *Urbach Lajos* dr. tárgyalta a hitelezőkkel, de olyan alacsony kvótát kínált fel, hogy az egyezés nem jöhetett létre. A fiasco után *Gottschlig* nagybátyjával, *Dreher Antallal* szerette volna rendeztetni magántartozását, annál is inkább, mert *Gottschlig* a nagy hitelhez épen a milliomos *Dreherre* való tekintettel jutott.

Dreher Antal, aki anyai ágról rokona a vezérigazgatónak, eleinte nem zárkózott el a rendezéstől és jogtanácsosát, *Halász Frigyes* dr. bizta meg az ügy elintézésével, de tartozása oly nagy összegű volt, hogy *Dreher* sem volt hajlandó unokaöccsének súlyos helyzetét rendezni. *Gottschlig Ágoston* előtt ezek után más megoldás nem volt, mint hogy a budapesti kereskedelmi és váltótörvényszéknél önmaga ellen megkérje a csődöt. A bíróság június hatodikán rendelte el ezt és tömeggondnokul *Berényi Sándor* dr. ügyvédet rendelte ki. A leltározás hétfőn kezdődött meg és az eddigi megállapítás szerint *Gottschlig* főhitelezői, akik egyenkint tizezertől hetvenezer koronáig terjedő hitelt nyújtottak: a Magyar Agrár és Járadékbank, a Pesti Hazai Első Takarékpénztár, a Kassai Butor- és Faárugyár részvénytársaság *Török Sándor* dr. ügyvéd, *Guttman Ferenc*, *Zirner* testvérek ékszerészek, *Salzer Adolf* *Bernát* dr., *Grossmann Gyula*, *Polgár Ernő* stb.

A csőd tömeggondnoka, *Berényi Sándor* a következő nyilatkozatot tette:

— A leltározás munkájának első stádiumában vagyok most. Semmi pozitívot még nem mondhatok, annyi azonban máris nyilvánvaló, hogy említésre méltó vagyon nincs. Ami érték felvehető a csődtömegbe, az jelentéktelen és biztosíték gyanánt le van kötve. Azt sem tudom még, hogy hányan vannak a hitelezők. A bejelentési határidőt a törvényszék augusztus harmadikára tűzte ki, ahogyan pedig ma látom a helyzetet, körülbelül egymillió koronára rugnak a passzívák, ezzel szemben alig van aktiva. Ha csak a biztosíték gyanánt lekött elsőbbségi részvényeket nem tekintjük annak, ami azonban *Gottschlig Ágoston*nak a vállalatban való részességének egyedüli alapja. Ma a helyzet még bizonytalan, de egyben reménytelen is. Békés egyezésnek semmi reménye sincs és arról sem tudok, hogy *Dreher Antal* még ma is komolyan foglalkozik a rendezés gondolatával.

Ez a milliós csőd egy ismert uriembert foszt meg az anyagi függetlenségétől. Lovag *Gottschlig Ágoston* társadalmi téren is sokat szerepelt. Egyik alapítótagja az Unió-banknak, a legelőkelőbb társaságokban foglalt helyet s állandó látogatója volt a turfának. A beavatottak szerint a versenypálya és a tőzsde is nagyban hozzájárult *Gottschlig* anyagi összeroppánásához.

*Gottschlig*nek a *Semmelweis*-utca 9. számú ház második emeletén van pazarul berendezett lakása. Városi lakásában azonban egy hónap óta nem fordult meg a vezérigazgató, aki nővérénél, a *Hidegkuti*-uton lakik. A részvénytársaság ügykezelésébe már egy hónap óta nem folyik bele, amióta magánügyei ugyszólván minden idejét lefoglalják. Június 18-án, esütörtökön tartja közgyűlést a részvénytársaság, amelyen az új igazgatóságot is megválasztják. A közgyűlést követő igazgatósági ülésen azután — információink szerint — az eredetileg tíz évre megválasztott vezérigazgató sorsáról is dönteni fognak és az eddigi diszpozíciók szerint — lovag *Gottschlig Ágoston*ot felmentik vezérigazgatói teendői alól.

Megszavazták az új ügyvédjelölti törvényt.

(A képviselőház ülése.)

Fővárosi tudósítónktól.

Budapest, június 16.

A Ház mai ülését háromnegyed tizenegy órakor nyitotta meg Beöthy Pál elnök. Pekár Gyula a közoktatási bizottság, Mayer Ödön a mentelmi bizottság jelentését terjesztette elő. Harkányi János báró kereskedelemügyi miniszter két vicinális engedélyezéséről szóló javaslatot nyújtott be.

A napirend első pontja a földmivelésügyi miniszternek az árvízvédelemről szóló törvényjavaslatának a tárgyalása.

Sipeky Sándor előadó ismerteti a javaslatot.

A Ház felszólalás nélkül megszavazta a javaslatot.

Hoványi Géza a statisztikai hivatal jövő évi munkaprogramját ismertette.

Hantos Elemér elismeréssel fogadja a statisztikai hivatal munkatervét, különösen azt a részt, mely a községek háztartását is felöleli. Ajánlja, hogy a hivatal kiadványaiból készítsenek népszerű kiadást is. Kifogásolja, hogy évkönyveink nagyon terjedelmesek és zsúfolva vannak adathalmazzal. Hibáztatja, hogy az állami vagyonmérleget nem mutatják ki.

Vargha Gyula államtitkár szerint az évkönyv azért olyan terjedelmes, mert a hivatal a kormány jelentését is közli. A statisztikai évkönyv most van revízió alatt. Az egyes adatok túltengése tényleg szembeötlő. Szerkeszteni fognak egy kis zsebkönyvet is népszerű használatra. Kéri a munkaprogram tudomásul vételét. A Ház tudomásul vette.

Ezután Nemess Zsigmond ismertette az igazságügyi szervezetek módosításáról szóló törvényjavaslatot. A jelöltek joggyakorlatát végre rendezni kellett — ugymond az előadó. Teljes abuzus volt, hogy a jelöltek egy szigorlattal a Kuria előtt is tárgyalhattak. A reform előnyeit a jövő ügyvédgeneráció fogja látni. Sürgeti a jogi oktatás reformját. Az 1912. évi törvénynek módosítása az ügyvédjelöltek ismeretes mozgalma folytán vált szükségessé. Kéri az igazságügyi bizottság jelentésének elfogadását.

Balogh Jenő igazságügyminiszter úgy látja, hogy a jogi pályára való ösztönzés még most sem szűnt meg. A jogi szakoktatás reformját a kultuszminiszterrel egyetértőleg már az őszel elkészítik. A maga részéről kívánatosnak tartaná, hogy a jogi pályára minél tehetségesebb emberek lépjenek. A jeles erőket, a szorgalmas embereket mindig el tudja helyezni. Az ügyvédjelöltek mozgalma meg lehet érteni. Elvégre ezek a fiatal emberek, mikor a jogi pályára léptek, úgy nyitották be életprogramjukat, hogy a két esztendő helyettesi intézményre nem gondoltak. Nem akarja tehát a szerzett jogokat érinteni. Kéri a Házat, hogy a bizottság módosításával szavazzák meg a javaslatot. (Éljenzés.)

Farkas Pál elismeréssel szól az igazságügyminiszter szavaiban rejlő humanizmusról. Örül annak, hogy a kormány és az igazságügyminiszter nem mint ügyvéd nézi az ifjúság mozgalma, hanem mint volt tanárok. Köszönettel veszi tudomásul a miniszter szavait és örül annak, hogy jogsérelem senkit sem ér.

Nemess Zsigmond Farkas Pállal szemben azt vitatja, hogy őt nem vezette elfogultság. A törvény értelmében mindazok az ügyvédjelöltek, akik 1912. május elsején be voltak jegyezve, a régi eljárás szerint tehetik le az ügyvédi vizsgát és nem kell helyettesi minőségben két esztendőt eltölteniük.

A Ház a javaslatot a bizottság módosításával fogadta el.

Ezután Hajós Kálmán a polgári perrendtartás életbeléptetésének elhalasztásáról szóló javaslatot ismertette.

Teleszky János pénzügyminiszter két törvényjavaslatot terjesztett be. Az egyik a tör-

vénykezési illetékek felemeléséről, a másik a szeszadóra vonatkozó némely intézkedések módosításáról szól.

Heinrich Antal ismertette ezután a becsület védelméről szóló javaslatot, amelyet a Ház minden hozzászólás nélkül el is fogadott.

A holnapi ülés napirendjére a hatóságok védelméről szóló javaslatot tűzték ki. Ezenkívül két interpelláció is fog elhangzani. Hegyi Árpád a vármegyei kórházi orvosok anyagi helyzetéről interpellálja meg a belügyminisztert. Szabó István pedig a legelők felosztásáról a földmivelésügyi minisztert. Az ülés háromnegyed két órakor végződött.

A pénzügyigazgatóság egy aradi mágnás ellen.

(Königsegg Fidél gróf a háromszázezer koronás illeték pörről.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, június 16.

Megirta ma az Aradi Közlöny, hogy az aradi pénzügyigazgatóság a törvényszéknél 294,000 koronás keresetet indított Königsegg Fidél gróf aradmegyei nagybirtokos ellen, akitől egy birtokeladás után járó, nyolcszorosra főlemelt illeték címén követeli ezt az összeget a pénzügyigazgatóság. A szokatlan keresettel a bíróság még nem foglalkozott érdemben, annál többet foglalkoznak azonban vele jogász körökben.

Königsegg Fidél gróf, aki tegnap éjjel érkezett haza Aradra, így nyilatkozott az ügyben az Aradi Közlöny munkatársának:

— Amikor négy év előtt a feltóti birtokot eladtam, a vevőkkel abban állapodtunk meg, hogy minden az eladás körül fölmerülő költiséget bélyeget, illetéket ők viselnek. Ezt a megállapodást az adás-veteli szerződésbe is belefoglaltuk. Kuntz János, Dreslcher Nándor és ifj. Rözer János tartoztak tehát fizetni mindennemű illetéket. Hogy fizettek-e, vagy nem, azt már nem tudom, de azt tudom, hogy a pénzügyigazgatóság én rajtam sohase követelt semmiféle illetéket a feltóti birtokvásár után.

— A pénzügyigazgatóság a három vevő ellen indított vizsgálatot abban a tekintetben, hogy az illetékek bevállása helyesen történt-e. Ebben az ügyben engem tanuként hallgattak ki és mint tanu jelentettem ki, hogy bizony magam is soknak találom, hogy ingóságok értékének fölvevett egy millió korona csakugyan sok, ez tévedés lehet, mert a feltóti eladott birtokon legföljebb ötszáz ezer koronát érő ingóság lehetett. A pénzügyigazgatóság — úgy tudom — ki is rótt újabb illetéket a vevőkre. Ezt a 36750 koronát sem követelték tőlem soha.

— Most az Aradi Közlönyben olvastam csak, hogy a pénzügyigazgatóság ellenem indított keresetet „eltitkolt illeték” nyolcszorosra: közel háromszázezer korona erejéig. Igazán nem tudom, mi oka van erre a pénzügyigazgatóságnak. Lehet, hogy tőlem szeretnek behajtani, amit a vevőkön nem tudnak behajtani. Kuntz, Drechsler és Rözer ugyanis tovább adták már a feltóti birtokot Bissingen grófnak és az egész birtokvétele és eladáson nem kerestek, rajtuk hiába kereskedne a pénzügyigazgatóság a háromszázezer koronáért. Már pedig ha engem nem terhelt a szerződés értelmében az illeték fizetés, akkor nem lehet közöm semmiféle illeték eltitkoláshoz sem és igazán nem tudom miért keresik rajtam ezt a háromszázezer koronát a fináncok. — Ezzel a háromszázezer koronás illetékpörrel együtt különben most épen két millió koronáért perelnek rokonaim.

Az aradi Vadászegylet közgyűlése.

(Fábián Lajos dr. az új elnök.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, június 16.

Az aradi vadászegylet ma délután öt órakor tartotta évi rendes közgyűlését, amelynek legfontosabb eseménye az volt, hogy az egyesület elnökévé Fábián Lajos dr. törvényszéki elnök, kuriai bírót választották meg.

A népes közgyűlést Lócs Rezső alelnök nyitotta meg, üdvözölte a megjelenteket, egyúttal bejelentette, hogy id. Szalay Károly, az egyesület elnöke, valamint Fábián Lajos dr. kimentették távolmaradásukat. Szalay Károly dr. titkár terjesztette elő ezután a választmány évi jelentését, mely beszámul a múlt év eseményeiről. A tagok közül elhunyt Andrányi Károly báró, Szalay Károly, Institoris Kálmán és Hermann Gyula pedig korukra való tekintettel kiléptek. A közgyűlés tudomásul vette a jelentést.

Lócs Rezső szép szavakkal emlékezett meg id. Szalay Károlyról, akinek távozását mindnyájan fájdalommal látják. Indítványára a közgyűlés id. Szalay Károly érdemeit jegyzőkönyvben öröktette meg, megválasztotta örökös tiszteletbeli elnöké, részére örökös vadászegylet állított ki és elrendelte, hogy az ideigazolványokat id. Szalay Károly arcképével látja el. Elfogadták ezután a jövő évi költségvetést, amely a bevételeket és kiadásokat 5491 korona 54 fillérben állapítja meg. Tiszteletjegyeket adott a közgyűlés: Urbán Iván bárónak, Varjossy Lajosnak, Greén Nándornak, Rámer Istvánnak és id. Szalay Károlynak. A választmány a vadászatra vonatkozó javaslatát elfogadták.

Ezután Lócs Rezső bejelentette, hogy a tisztikarnak hat évvel ezelőtt adott megbízatás lejárt, ezért úgy a saját, mint társainak nevében köszönetet mond a bizalomért és kéri, hogy válasszák meg az új tisztikart. Az elnöki széket a választás tartamára Capdebó Géza foglalta el, aki kihirdette a választás eredményét, amely a következő:

Elnök: Fábián Lajos dr., alelnök Lócs Rezső, titkár Szalay Károly dr., ügyész Simon Jenő, pénztáros Hehs Vilmos. Választmány: Avarffy Géza, Baross Ferenc dr., Boros Iván, Dálnoki Nagy Lajos dr., Fábry Sándor dr., Földes Kelemen, Nachnébel Ödön, Probst Mihály, Velesov Géza dr., Verbos Nándor. Számvizsgáló-bizottság: Dörner Emil, Remenyik László, Vertán István.

Zajos éljenzés közben foglalta el újból az elnöki széket Lócs Rezső és a megválasztottak nevében megköszönte a kitüntetést. Még Koromzay Frigyes szólalt fel az új tagok nevében és ezzel a közgyűlés véget ért.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ Igazságügyi kinevezések. Török János borosjenői járásbírói albirót az aradi ügyészséghez alügyésszé, Böszörményi Béla dr. nagyváradi törvényszéki jegyzőt a borosjenői, Jéh Kálmán dr. aradi törvényszéki jegyzőt a nagyváradi járásbíróshoz, albirókká nevezte ki a király. Az igazságügyminiszter Ürmösy Andor dr. volt bírósági joggyakornok, kolozsvári lakost az aradi kir. törvényszékhez jegyzővé nevezte ki.

Dióssy Nusi aradi primadonna marad (Fölbontották a nagyváradi szerződést.) Az Aradi Közlöny tudósítójától

Arad, június 16.

Lehet, hogy Európát az albán válság izgatja, a hármasszövetséget talán a konstanzi entreevue foglalkoztatja, valószínű, hogy a mexikói kérdés mindennél érdekesebb a U. S. A. számára, de Arad, Arad sem marad hátra, Aradnak is meg van a maga problémája, amely épen annyira — ha nem jobban — izgatja az itteni kedélyeket, mint az olasz követ demarche-a a durazzóiakat, mint a konstanzi cári csók a Ball-Platz lakóit, mint Huerta magaviselete a washingtoni Foreign-Office diplomatáit. Mert aradi szempontból határozottan van olyan fontos, hogy — Dióssy Nusi az operett-primadonna elmegy-e, miért az, hogy Vilmos, az operett táncos-komikus olasz, vagy osztrák-magyar hadihajóra szökik-e?

Egy kis nagyképűséggel azt lehetne állítani, hogy ennek az aradi kérdésnek már történelme van. Történelme, amely ott kezdődik, amikor Dióssy Nusit a Népopera-hoz akarták vinni, egy további fejezete arról szól, hogyan akarták Bécsbe csábítani, a közelmúlt válsága azzal fenyegetett, hogy a Vigszínházhoz kerül Kornai Berta helyére. De hiába jelent meg előtte a Sátán — mint ama szent előtt nőszemély formájában a kietlen pusztaságban — hiába jelent meg előtte a Sátán kedvezőbb, sok mindennel kecsegtető szerződés alakjában, Nusi ellentállt a csábításnak. A kísértés felett győzelmet aratott a szeretet, amely az aradi publikumot Nusihoz fűzi, a szeretet, amely Nusit kapcsolja Aradhoz.

Legutóbb azonban — amint régi és kedves regényekben mondták — viharos fellegek gyűltek a látóhatár felé. A vészfelhők kitörő katasztrófát jósoltak: Nusi a múlt szezon elején kijelentette, hogy elmegy Aradról, ez megváltozhatatlan elhatározása. Szendrey minden eszközt megkísérelt, hogy Nusit maradásra bírja, de hasztalanul.

Ez év tavaszán már alá is irta Nusi új szerződését, amely előnyösebb anyagi feltételek mellett Nagyváradhoz fűzte volna. A lapok közölték még a szerződést is, amelyben — s itt elnémultak a kételkedők — még 5000 korona vinkulum is ki volt kötve.

Szendreyre nagy gond szakadt ezzel, lámpással keresett új primadonát, de nem talált egyet sem, akiről hihette volna, hogy Nusi helyét az aradi közönség szívében elfoglalhatta volna. S ekkor Szendrey még egy végső és hosszas ostromra készült: újra Nusit próbálta maradásra bírni.

S ez a végső ostrom sikerült is: Nusi marad! — Igen — mondotta ma az új és eddigi aradi primadonna, Dióssy Nusi — most már bizonyos. Alá is irtam már az új szerződést, mely Aradhoz köt, de szeretném tudni, hogy honnan pattant már ki ez a titok? Boldog vagyok s most kettőzött örömmel készülök az új szerepeimre!

— ...

— Óh, már is tele vagyok szerepekkel. Mindjárt az első este játszom Léni néniiben és aztán kerül a sor Szibillre. Na, mondhatom, ilyen operett még nem volt Aradon! Már alig várom a premiért! Ha látná a testőrtiszt ruhámat! És aztán játszom mindenben, annyi szerepem van, de annyi...

— ...

— Hát úgy történt, hogy Miska nagyon kért, aztán őszintén megvallva, én is szívesebben maradok Aradon. Aztán sikerült valahogy Erdélyi nagyváradi direktorral elintézni a dolgot! A pónalát majd megfizetjük.

— ...

— Most huszonegyezer koronát fogok kapni egy évre és nyolc hónapig kell játszanom.

— ...

— Hogy kifáradtam volna? Dehogy, olyan jól mulattunk a turnén! Tudja, hogy grófokkal mulattunk? Vagy maga még nem hallotta? Mert azt pletykázzák Aradon. Pedig mi huszért sonkát vacsoráztunk majdnem mindig a szobánkba. Csak legalább tényleg láttam volna egy gróft!

Megverték az albán felkelőket.

(Durazzó nem esett el. — Visszaűzték az ostromlókat.)

Távirati tudósítás.

Durazzó, június 16.

Tegnapról mára nagyot változott az albániai helyzet. A felkelők tegnapi táviratok szerint diadallal ostromolták Durazzót és egyes jelentések a város elestéről adtak hírt, ma pedig megjött a cáfolat: Durazzó áll és bár heves, hosszú ostrom ontotta rá golyóit, a felkelőknek nem sikerült hatalmukba ejteniök és a fejedelem székhelye egyelőre győztesen került ki az ostromból. A veszteség mindkét részből igen nagy volt. Távirataink a következők:

A tegnapi ostrom.

Durazzóból jelenti a Stefánia ügynökség éjjel: Ma reggel háromnegyed négy órakor a felkelők a mocsarak felől nyomultak előre. Thomson ezredes azonnal szervezte a védelmet. Az olasz matrózok azonnal partra szálltak a követségek védelmére és barrikádokat emeltek a fejedelmi palota körül. Öt óra felé a felkelők eljutottak a mocsarakon átvezető hidig és támadásukat a várost környező magaslatokról is folytatták, ahová nyilván az éj folyamán összpontosították haderejüket. Reggel háromnegyed hat órakor Vilmos fejedelem Trotha udvarmester és két szolga kíséretében kilovagolt és előbb a mallizoros csapatait szemlélte meg, majd kilovagolt a város végére, ahol egy ágyú is áll s ahol az utolsó védelmi vonalat készítették elő. Reggel hat órakor Thomson ezredes az első védelmi vonalon egy golyó szíven találta s a hős tiszt azonnal kiszenvedett. A város védelmének vezetését Roiseims őrnagy vette át. A T. I. torpedónaszád, amely felderítő utra indult, megállapította, hogy a felkelők a parton és a várost környező magaslatokon foglaltak állást. Eközben a támadás erősebb lett s egyes lövegek még a tengerparti töltésig is eljutottak. Reggel nyolc órakor a part felől előnyomuló felkelőket rendszeres ágyutüzeléssel visszaszorították. Olasz és osztrák-magyar matrózok számos sebesültet szállítottak a fejedelmi palota mellett felállított ambulatóriumba. Dél előtt tíz órakor két osztrák-magyar hadihajó San Giovanni di Meduába ment, hogy a város védelmére újabb malizsor csapatokat szállítson Durazzóba. A felkelők egész nap folytatták a támadást a magaslatokról és a mocsár felől. Este hat óra harminc perckor Thomson holttestét a fejedelmi palotába szállították. A város védői száz sebesültet és husz halottat szedtek fel, de bizonyos, hogy a lázadók vesztesége jóval nagyobb. A védőárkokban az éj folyamán eloltották a tüzet. A hadihajókról fény-szórókkal megállapították, hogy a felkelők az árkokban, meg a part mentén éjszaka pihentek és csak egyesek folytatták a gyöngye tüzelést. Nyilvánvaló, hogy ki akarták meríteni a védőcsapatokat, hogy a támadást ma, vagy az éj folyamán megismételjék.

A felkelők visszaszorítása.

Durazzóból jelentik: (radiogram) A városban az ágyú és a fegyvertüzelés alatt nagy izgalom uralkodott. A lakóság a helyzet bizonytalansága miatt rémületben van s az idegen követéseken keres menedéket. Némi megnyugvás állt be, amikor 10 óra tájban 1500 malizsor érkezett a városba Alesszióból a csapatok megerősítésére. A városban erős csendőr és önkéntes őrszolgák cirkálnak. Több utcában barrikádokat emeltek.

Durazzóból táviratozzák: Éjjel fél tizenkét órakor ismét heves puskatüzelés folyt, amelybe rövid idő múlva a tüzéség is beleszólt. Az ellenség hadállását a hadihajók reflektorai világítják meg. A Szigetvár nevű osztrák-magyar cirkáló tisztjei Cavalla mellett harcot figyeltek meg. Azt hiszik, hogy itt Azis Vioni pasa ütközött meg a felkelőkkel.

Durazzóból jelentik: Egy órakor 1000 malizsor érkezett ide a védőcsapatok megerősítésére. A német és osztrák-magyar kolóniákon kívül az összes idegenek hajóra szálltak.

Durazzóból táviratozzák (félhivatalos): A múlt éjszaka erős felkelőcsapatok közelítették meg a várost és a Porta Romana, továbbá a várostól mintegy három kilométernyire fekvő hid mellett meglepték az előőrsöket. Eljutottak a város közvetlen közelébe, ahol csendőrök, malizsorok és miriditák állottak velük szemben. Reggel háromnegyed öt órakor rendkívül heves puskaharc fejlődött ki, amelynek folyamán a felkelőket sikerült a Rasbuli dombláncig visszaszorítani. A harc hevesen folyik, egyes lövedékek a városig is eljutnak. A fejedelem ellovagolt a csapatsor előtt, azután visszatért a palotába. A veszteségek mindkét oldalon nagyok.

Durazzóból jelentik: A helyzet és a lakóság magatartása nyugodt. A harc folyamán hírszerint osztrák állampolgár nem sebesült meg, de egy Zsák nevű magyar állampolgár könnyebb sebesülést szenvedett.

Megverték a felkelőket.

Romából táviratozzák: A Stefánia ügynökség 9 óra tíz perckor a következőket jelenti Durazzóból:

A harc a felkelők teljes vereségével ma reggel hét órakor ért véget.

A Gloucester angol cirkáló Troubridge tenger-nagy parancsnoksága alatt ide érkezett.

Durazzóból táviratozzák: A tüzelés tegnap az éj beálltáig tartott. Az esti harcokból meg lehet állapítani, hogy

a felkelők azon kísérlete, hogy Durazzót egy váratlan támadással beveggyék, teljesen meghiúsult.

Nem lehet megállapítani, hogy kell-e, lehet-e, egy újabb támadástól tartani? A lázadók, akiknek száma háromezerre tehető, északi és nyugati irányban vonultak vissza. Az ágyutüzelést a harc folyamán Hassler osztrák mérnök vezette. Az ágyúk kitűnően működtek. Durazzóban általában meglehetősen nyugodt a helyzet. Az olasz lakosság volt a legjobban megremülve és a hajókon keresett menedéket.

Bécsből jelentik: A Reichspost délután fél három órakor Durazzóból táviratot kapott, amely szerint a fejedelem teljes diadalt aratott. A felkelők minden vonalról visszavonultak. A csatározásokba az idegen hajók nem avatkoztak be.

Durazzóból jelentik: A felkelők hősiességek dacára súlyos vereségeket szenvedtek és

kénytelenek voltak visszavonulni.

A nacionalisták közül öten elesetek, harmincan megsebesültek, a lázadók vesztesége nagy.

A Berliner Zeitung am Mittag jelenti: A Breslau német cirkáló Durazzóba indult.

Pétervárról jelentik: Az orosz kormány elhatározta, hogy egy hadihajót küld ki Durazzóba.

Durazzóból jelentik: A tengernagyok megállapították, hogy a nemzetközi ellenőrző bizottság háza oly félreeső helyen fekszik, hogy oda őrséget nem küldhetnek ki. A házban a bizottságnak különben is csak három tagja lakik s ezért úgy intézkedtek, hogy veszély esetén a három bizottsági tag egy hotelben kap szállást s ott őrséget is becsátanak rendelkezésükre.

Durazzó. (Mégkésve érkezett.) A hollandi tisztiek felkérték Löwenthal báró osztrák magyar követet, hogy a hágai osztrák-magyar követség útján tudassa Vilma királynővel és a holland hadügyminiszteriummal Thomson ezredes hősies elesését. Löwenthal báró a kérésnek készséggel eleget tett.

Felkelők a fejedelem mellett.

Durazzóból táviratozzák éjjel: A veszedelem ugylátszik teljesen el van háritva. A felkelőket tegnap éjjel az önkéntesek ágyutüzélése teljesen visszazoritotta. A felkelők alig 2500 lépésnyire voltak Durazzótól, de az ágyuk óriási pusztítást vittek véghez soraikban, úgy, hogy támadásuk végül már védekezéssé alakult át s reggel felé kénytelenek voltak visszavonulni.

A város védelmét Ahmed bej Atti vezette. A fiatal, alig husz éves vezér a legelőkelőbb albán család sarja. Atyja annak idején Malta kormányzója volt. Ő vezette a csapatokat, miután előbb megesküdött, hogy utolsó csepp véréig megvédi a fejedelmet. Győzelme után ma 1500 főnyi csapattal Tyránát vette be. A felkelők egy része megadta magát s a fejedelem zászlója alá csatlakozott. Ahmed bej kijelentette, hogy közre fog járni a fejedelemmel, hogy Tyrana lakói számára általános amnesztiát adjon. Ezután lefegyverezték a tiranai felkelőket. A miridithák egy nagyobb csapata utban van Durazzó felé s így, miután a felkelők támadását minden oldalról visszaverték, a fejedelem pozíciója megerősödött.

MULATSÁGOK.

(=) Könyvkötők népnünpélye a moziban. Az Apolló- és az Uránia-színházban má-tól kezdve vetítik a népnünpélyre való meghívást. A népnünpélyen nagy birkozó versenyt rendez az Aradi Toldi Atletikai Klub. Ez alkalomra külön érmekeket készítettett a rendezőség a győztesek részére. Az érmeke az aradi butorszövetkezet kirakatában láthatók.

A közelgő nyári idény küszöbén

elköltözés, lakásváltoztatás esetén tisztelettel kérjük előfizetőinket, hogy lak-cimüket — a legutolsó tartózkodási hely megjelölése mellett — a kiadóhivatallal a lap pontos szétküldése szempontjából idejekorán közöljék. Külföldre való költözökés esetén a portókülömbözet szives megtérítését kérjük.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

Színházi műsor:

Csütörtök: *Léni néni*, operette. (Megnyitó és bemutató előadás.)

Péntek: *Léni néni*, operette.

Szombat: *Léni néni*, operette.

Vasárnap: Délután: *Böském*, operette. Este: *Léni néni*, operette.

* Tőzsdei utmutató. (Aradi új könyv.) Az a törvény, amely lehetővé tette a vidéki tőzsdebiróságok szervezését, nagy befolyással van a kereskedelmi jogéletre. Az eddigi hozszadalmias pörök helyett egészen gyorsan megkapják az ítéletet a pörben álló felek s ezek a rövid idő alatt meghozott ítéletek mindig jobban megfelelnek az anyagi igazságnak, mint a törvényszéki döntések esetében, mert a tőzsdebiróság ítéletei az életet, az ipart, a kereskedelmet ismerő szakférfiakból álló tanácstól származnak. Az aradi tőzsdebiróság rövid fönállása óta is olyan jelentékeny számú ítéletre hivatkozhatik, amennyit a rendes bíróság aránylag félév alatt se szokott produkálni. Az aradi tőzsde vezetősége mindenki által még jobban hozzáférhetővé akarja tenni a tőzsdebirósághoz vezető utat s a jogkereső közönség számára a tőzsde titkáraival: Varjassy Lajos dr.-ral és Zima Tiborral elkészítette a 600 oldalra terjedő Tőzsdei utmutatót. A vaskos kötet rendkívül becses szolgálatokat fog tenni a kereskedőknek, gazdáknak s a tőzsde pörökben szereplő ügyvédeknek, akiknek egyenesen nélkülözhetlen. A vidéki tőzsdebiróságok szabályai és joggyakorlata elütő a budapestitől s így aki csupán a budapesti joganyagot ismeri, az kissé nehezen boldogul a vidéki tőzsde bíróságok előtt. A most megjelent mű a legelső a vidéken, ami azt igazolja, hogy a két titkárnak teljesen önállóan kellett haladni a rendkívül gazdag tartalmu és praktikus elveket követő Tőzsdei Utmutató megszerkesztésében. A kiváló szerzők a szakférfiak s a laikusok előtt is világosan feltárják az egész tőzsdebirósági joganyagot és ezzel jelentékenyen egyszerűsítik úgy a közönség, mint a tőzsdebiróság munkáját. A tőzsde előtt meg nem forduló felek számára pedig azért értékes a könyv, mert tartalmazza az aradi piacra vonatkozó összes áru- és értékszokványokat, amelyek csak a 70-es években — mint az akkori aradi Lloyd újsáza — tétettek közzé, azóta azonban senki össze nem gyűjtötte azokat. A tőzsde tanács olyan árucikkkel való kereskedésre is állított össze szokványokat (például mész stb.) amelyeket sehol az országban össze nem gyűjtöttek. A Tőzsdei Utmutató ára csinos, kemény vászonkötésben 6 korona s megrendelhető az aradi tőzsde titkári irodájában (Apponyi-körut 11. sz.)

* A színház jelentése. *Léni néni*. Csütörtökön nyílik meg az idei nyári szezon, s a szezonnyitás érdekességéhez tartozik az is, hogy premierrel kezdődik az idény. A nyári első alágernek *Léni néni* a címe s Heltai Jenő írta egy francia bohózat nyomán; a könnyű, tartalmas, finom muzsikát pedig Vincze Zsigmond csinálta. Heltai Jenő grációzitása és szellemének kiapadhatatlan forrása árad a *Léni néni* minden sorából, minden jelenetéből, az őszinte szívbeli, kifogyhatatlan jókedve túlarad minden gáton és határon s a közönség majd mulat, kacag harsogón és fenn-tartás nélkül. A pompás, mulatságos operett főbb szerepét Pataky, Nógrádi, Hampel, Győző, Barics, Polgár, Várnay, Virágh, Herold, Zempléni játsszák.

* Egnapos amerikai műsor az Apollóban. Az Apolló-színház szemmel látható, rohamos fejlődését jelenti az is, hogy egnapos műsorokat is produkál. Szerdán is ilyen műsora lesz az Apollónak. Hogy az új képeket csak egy napig vetíti az Apolló, nem azt jelenti, hogy a műsorszámok nem elsőrangúak, hanem hogy a színház direkciónak helyet kell szorítani annak a rengeteg produkciónak, amit a kinematográfia bőven termő talaja nyújt. A szerdai egnapos műsor megérdemli a közönség különös figyelmét. Két hatalmas amerikai drámában is gyönyörködhetünk. Az egyik „A sztrájk”, egy megrendítő munkástragédia, a másik a „Vetélytársak”, egy tipikusan érdekes amerikai kép, amelyben megvan az amerikai filmgyártásnak minden fellegzetes vonása. Ezen-

kivül több pompás természetutáni felvételtől és mulattató bohózatból áll a szerdai műsor.

* Varjas Antal művészestéje. Szombaton este szerepelt Varjas Antal és kitűnő társulata a Központi-szálloda éttermében. A termet zeufolásig megtöltő közönség sokat tapsolt Varjas remek új számainak, az ő ismert ének- és hegedűszámainak. V. Tóth Mariska pompás kabaret számainak Vajda Frigyes a budapesti Népopera tagja remek hangjával bámulatba ejtette a közönséget, szünni nem akaró tapsot kapott. Kitűnő kuplé énekesnő a bájos és szép Kosa Mancika. Műsoruk irodalmi színvonalon áll, a kitűnő társulat ma szerdán közkívánatra bucsuestélyt tart új műsorral. Kezdeté 9 órakor, jegyek ára 2 korona. 3791.

* Az osterlandi kém. (Az Uránia ujdonsága.) A színház tegnapi bemutatója izgalmas, és ritka képpel kedveskedett a közönségnek. Egy kémkedési ügy bonyodalmai, színes élénk keretben, telve az élet mindennapi jelenségeivel tárulnak szemünk elé. Kaunovitz katonai attachénak meg kell szereznie Morozsvár tervrajzait. Minden módot felhasznál a diplomata arra, hogy ezen feltett titok birtokába jusson. A szomszéd birtokos leányának udvarol, bejut házukba, ott addig sűrög-forog, míg alkalom nyílik, a vár megszemlélésére. Demiksa kormányrendeletére a felvonó hídát fel akarja robbantani. Rajta kapják és neki öngyilkosság árán kell szégyenletes helyzetéből menekülni. Az érdekes képet igen kiváló sportműsor kíséri melyek közül igen tetszett a legújabb Mór-kép.

* Hol van Colletti? Csak keressék még!

Kunitzerrel nem ülnek egy asztalnál.

— Sértegetés a kávéházban. —

Távirati tudósítás.

Budapest, június 16.

Nulla dies... A klasszikus közmondás bizonyára így is átalakítható: Nincsen nap Kunitzer-féle pör nélkül. Hol mint felperes, hol mint alperes, hol mint a megsértett jogrend önkéntesen beállt reperálója, vagy mint az igazság fizetetlen apostola, de valamilyen címen Kunitzer mester naponta eljár a bírósághoz, ahol nem valami nagy szerencsével szerepel. Erre vall az alábbi eset is:

A budapesti ügyvédi kamara legutóbbi viharos választásából kifolyólag több becsületsértési pör is maradt fenn emlék gyanánt. Nehány ügyvéd hajbakapott egy kissé a választás hevében és most egymást pörlik az ügyvéd urak.

Nyomban a választás után történt, hogy a Forster-féle kávéházban, — vagy amint jogitájszólással mondják: a Forster-jogeset-csárdában — az ügyvédek törzsasztalához akart letelepedni egyik közismert fővárosi ügyvéd. Letelepedett és arról beszélt, hogy harcot indít a választási visszaélések elkövetőivel szemben. Nágel Ferenc dr. így szólt ekkor a közismert fiskálishoz:

— Lóduljon azonnal a tisztességes emberek társaságából!

Rövidesen hasonló szives marasztalást kapott a közismert fiskális, Oláh Dezső dr. ügyvédőtől is, aki már a következőképp szólt:

— Meglékelem a koponyáját, ha innen el nem hordja magát!

A közismert fiskális becsületsértés címén pört indított mindkét kollégája ellen s e pörök ma tárgyalta a budapesti kir. járásbírógon Tóth dr. bíró. A tárgyalás nagyon heves lefolyású, — mert talán nem is kellene mondanunk! — a közismert fiskális, akit oly nyájasan marasztaltak az ügyvédek törzsasztalánál: Kunitzer Károly, a mester...

A tárgyaláson a bíróság mind a két ügyvédet felmentette s Kunitzer persze felebezett.

Ujra tárgyalják a Barát—Fehéri pört.

(A Kuria megsemmisítette az ítéletet.)

Fővárosi tudósítónktól.

Budapest, június 16.

Nagy érdeklődés mellett tárgyalta ma a Kuria harmadik büntető tanácsa azt a sajtópört, melyet Barát Ármin sajtófőnök indított Fehéri Ármánd ellen. Az esküdtsek alig két hónap előtt tárgyalta az ügyet és mert az esküdtek a bűnösség kérdésére nemmel feleltek, fölmentette az újságíró. Az ítéletet semmiségi panasszal támadta meg a közvádat képviselő királyi ügyészség, így került az ügy a Kuriára, ahol ma tárgyalta ezt a harmadik büntető tanács Tarnay János dr. elnöklésével.

Délelőtt tíz órakor kezdődött a Barát—Fehéri-sajtópör tárgyalása. Az ügyet Magyar István kuriai bíró referálta szélesen, világosan, mindenre kiterjedő részletességgel. Közel két óra hosszat tartott a referáda, mely felölelte a pör egész anyagát. Utána Ligetkuthy István koronaügyész helyettes kérte az eljárás megsemmisítését. Ráth Endre védő ellenezte. Félórás tanácskozás után vonulhatott be újra a nagy hallgatóság a tárgyalási terembe.

— A Kuria végzést hozott — hirdette ki az elnök — az esküdtbírók ítéletét megsemmisítette és ugyanazt az esküdtzseket új eljárásra utasította. A végzés megokolásában a Kuria konstata, hogy az esküdtbírók a bizonyítás felvételénél a bizonyítékok egyenjogúságának kérdését mellőzte, már pedig figyelembe kell venni nemcsak a vádlott, hanem a sértett által felajánlott és kért bizonyítékokat is. All ez az adott esetben különösen a dolog lényegét érintő pályaúdvárók kihelyezése ügyében, mert a bizonyítás el nem rendelése miatt az esküdtek tévedésben lehetnek. De meg kell semmisíteni az ítéletet a kérdések föltevése körül elkövetett szabálytalanság miatt is, mert az általánosságban föltett kérdések könnyen tévedésbe ejthették az esküdteket.

Főhercegi vizsga

a budapesti egyetemen.

(József Ferenc főherceg alapvizsgálója.)

Fővárosi tudósítónktól.

Budapest, június 16.

József királyi herceg legidősebb fia, József Ferenc ma tette le a második alapvizsgát az egyetemen a nemzetgazdaságtanból és a közjogról még pedig egyhangu kitüntetéssel. A bizottságban Láng Lajos báró elnöklésével résztvettek Nagy Ernő és Kmetty Károly tanárok. A főherceggel együtt két joghallgató vizsgázott s mind a fenség, mind az ő vizsgálatuk jól sikerült.

Láng Lajos, aki egyébiránt a legkedvesebb cenzorok közé tartozik az egyetemen, adta az első kérdéseket:

— Mi a különbség hasznosság és érték között?

A főherceg természetesen kitűnően válaszolt a kérdésre, amely után Láng még néhány nemzetgazdaságtani kérdést intézett a fenséges jelölthöz. Hogy azonban másnak is kijusson a dicsőségből, Földes Béla is kérdezett egyet-kettőt, de a főherceg ezekre is tudott felelni. Általában a fiatal főherceg rokonszenves, szőke gyerek, aki halkán, kissé drukkolván felel. Ugy látszik, szokatlan neki, hogy mások kérdeznek és ő válaszol.

A közjogról a főherceget Kmetty Károly kérdezte. Először a törvényalkotási jogból, az-

után pedig a *pragmatica sanctio*-ból felelt a herceg. A főherceg volt a vizsgán az első akihez azonban meglehetősen ritkán jut el a kérdések. Kmetty Károly ezuttal a nyájasabban és lekötelező módon kérdezett úgy, hogy a másik két jelöltnek, aki a főherceggel együtt vizsgázott, szerencséje volt. A vizsga egyébiránt igen nagy közönség hallgatta végig Láng Lajos báró, aki a bizottság elnöke volt, a háttérben a főherceg minden egyes válasza után meglegedetten bólintott fejével.

A vizsga tízenegy óra után ért véget és a főherceg a kollegák zajos éljenzése közben távozott az egyetemről.

A konopisti látogatás után

(Mit tárgyalt a császár és a trónörökös)

Fővárosi tudósítónktól.

Budapest, június

A konopisti látogatás felé egész Európa nagy érdeklődéssel nézett, de a legnagyobb izgalmat mindenestre a bécsi Burgban okozta. Nem azok a részletek izgatták az udvart, melyek a német császár és a trónörökös találkozásáról kiszivárogtak a külvilágba, hanem a körülmény hatott itt a legkinosabban, amely elmaradt. Talán a legdiszkrétebben akkor molunk be bizonyos igen magas körök határáról, ha átadjuk a szót az előkelő polgári világ egyik vezető alakjának, aki ezeket mor-

— Nagyon kényes témát érintek. Több jobb volna egészen figyelmen kívül hagyni a leírásokat, hanem inkább megpróbálni a leírásokat. Nem lehet mentálok, csak konstatalok. Vilmos császár két napig volt osztrák területen, de nem jött észébe meglátogatni a mi felséges urunkat, aki pedig tudvalevőleg akkor hült meg, amikor a német császárt fogadta a hitziugi palotában. Ferenc József hat hétig feküdt a halál közt e figyelmesség következtében.

Volt azonban a konopisti látogatás egyéb feltűnő mozzanata is. Az nem meglepő, hogy a német császár nem kívánt Berchtoldtal találkozni s inkább kancellárját, Beth Hollweget sem vitte magával, mintsem osztrák és magyar külügyek intézőjével találkozni. Az antipátia okát igen szónak mondják: a külügyminiszter egyetemes kellemetlen lett a császárnak azzal, hogy akart az ő diplomáciai sakkhuzásainak eszköze lenni. Így történt, hogy a trónörökös utólag, Vilmos császár távozása után hozzá fordult Berchtoldhoz, hogy tudtára adja a megállapodásokat, melyeket a német császárral kötött.

De azért külügyi politikáról bőven volt szó Konopistában. Annál fesztelenebbül tárgyaltott a német császár s a magyar trón örökös ura, mert semmi zavaró körülmény nem rombolhatta a hangulatot: egyetlen főherceg és egyetlen magyar ur sem volt jelen a trónörökös kastélyában, viszont osztrák mágánás bőven udvarolt Ferenc Ferdinándnak.

Végleges döntés történt az új berlini nagykövet személyének megválasztása dolgában. Szögyén-Marich László helyébe nem kerül magyar arisztokrata. A trónörökös udvarában fontolóra vették, hogy a monarchia öt valószínű nagykövete közül négy magyar ember. És szemlét is tartottak felettük. Az első gróf Pallavicini János, konstantinápolyi nagykövet, a török birodalom diplomatáinak doyenje, aki nagyköveteink közül kétségen kívül a legértékesebb egyéniség. Nálánál senki sem ismeri jobban a keleti viszonyokat, úgy, hogy mikor Aehrenthal külügyminiszter beteg volt, őt biztalt meg a maga helyettesítésével.

akar
sérték,
motozák

Az
semmiféle
sem pedig
nem is tud,
ez ideig még
ség nem tett

A „népismerő“ ifju megkérdezte:

— Hát kik maguk? Tán valami deputáció-
öttek?

— Nem a, a temesvári gazdaggyűlésre me-
tünk. Holnap az ország összes magyar gaz-
dgyűlést tartanak Temesváron. Oda megyünk
ink. Van közöttünk nyírségi, bányási, alföldi,
alföldi, mátravidéki. Én például hevesi vagyok
brem, Karácsondról.

Kurta szivarral a szájukban, félkezüket a
gyar nadrágzsebbe süllyesztve tovább lépe-
ettek a magyarok. Amikor a gyermeknapok
váncsi népe már rég eloszlott, a gazdák tö-
ege még mindig nem hagyta el a korzót. A
k száz kiscsorda az éjszakát Aradon töltötte,
rt nem volt vonatcsatlakozásuk és csak hol-
reggel tudnak tovább utazni Temesvárra.
szállodák teljesen megteltek velük és bizony
a kint is rekedtek, mert nem volt szá-
a hely a földel alatt. Ezek nagy csoport-
m imbolyogtak az éjszakában és a szabad
att várták meg a reggeli vonatindulást és
hajnali záport.

— Milyen idő várható? A meteoroló-
intézet jelentése. Zivataros esők vár-
t, egyelőre lényegtelen hőváltozással,
b hőszűrés valószínű. — Sürgöny-
adás: Enyhe, sok helyütt csapadék, zi-
rok, később hűvösebb.

— A király egészséges. Bécsből jelen-
Betegsége óta szombaton fog a nyilván-
ig előtt mutatkozni a király. Résztvesz
is a Ferenc József-katonai akadémia zász-
telésén s az ünnepség után maga tart
lét a kivonult növendékek fölött. A csá-
áros közönsége ebből az alkalomból nagy
ókban akarja részesíteni az őz ural-

— Az ellenzék a Házban. Budapestről
ik: A függetlenségi párt elnöki tanácsá-
tatározatához képest az ellenzék meg fog
ni a Ház holnapi ülésén, amelyen az ösz-
ellenzeki pártok nevében Bakonyi Samu
elszólalni a hatósági személyek védelmé-
kotott törvényjavaslatok ellen.

— A beteg Stefánia. Bécsből jelentik:
apelőtt gróf Lónyay Elemérné férje tár-
ában megjelent a bécsi általános közkör-
in és Ortner tanár udvari tanácsos klini-
a ment, hogy orvosi vizsgálat és Röntge-
alá vesse magát. A grófi pár háromne-
óráig volt a kórházban.

— A görög-török konfliktus. Athénből
ik: A minisztertanács tegnap délután
ült és foglalkozott a helyzettel. A minisz-
nácson felolvastak több kisázsiai táviratot,
yekből kitűnik, hogy a görögök üldözése
ncsak nem csökkent, hanem igen nyugtala-
ó mértékben fokozódik. Magának Talaat
gnak szemeláttára üldözik és kiozzák a
örögöket. A porta válasza a görög jegyzékre
ég nem érkezett meg. A helyzet állandóan
komoly.

— A malmok vasárnapi munkaszünete.
A malomtulajdonosok és malommunkások ki-
küldöttéi holnap délelőtt értekezletre gyűlnek
össze a kereskedelmi minisztériumban, hogy
megállapodást létesítsenek a malmok vasárnapi
munkaszünete dolgában. Ugyanebben az ügy-
ben már februárban eredménytelenül végződött
tanácskozás folyt. Harkányi János kereske-
delmi miniszter óhajtására ül össze holnap az
ujabb ankét, hogy végre eldöntsék, szüne-
teljen e a munka vasárnap a malmokban, vagy
sem.

— Halálozás. Özv. Kohn Bernátné szül.
Fink Anna, 1914. június hó 16 án, élete 92-ik
évében elhunyt. Temetése e hó 17 én d. u. 3
órákor lesz az aradi izr. sírkertben.

— Gyermekek-szépségverseny a korzón.

Az Andrassy-tér korzó-oldalán ma délután alig
lehetett megmozdulni: világos nyári kosztü-
mök, lenge toalettek, pompázatos modern ru-
hák tengere hullámozott délután öttől-hétig a
széles utvonalon és apró, kicicomázott gyere-
kek százai szédültek bele a tolongásba. Talán
minden aradi ember, de legalább is minden
aradi hölgy és gyerek ott volt, érdeklődött az
erős gyermeknapról a mai pompás, csodaszép
délutánra maradt szépségversenyek iránt, a
melyeket a gyermeknapok rendező hölgyei
nagy fáradtsággal és buzgalommal bonyolítot-
tak le. Öt órákor gyülekeztek a Központi
szálló kerthelyiségében a gyermek-szépségver-
seny résztvevői, akik azután a szorongó, ren-
geteg nézőközönség sorfala között vonultak föl,
hogy pályázzanak a díjat jelentő szavazatokra.
A fölvirágozott gyermekkoszton trónoló apró-
ságoknak és virágos, diszes ruhába, vagy
kosztümbbe öltözött leánykáknak rengeteg hi-
vük akadt és a szavazólapocskák, amelyeket
a hölgyek buzgón kínáltak, tömegesen hull-
tak az urnába. A szavazatok összeszámolásánál
kítűnt, hogy a gyermekkoszin utazó apróságok
közül Deák Szaveta kapta a legtöbbet (591)
Somogyi Klarisz pedig 227 szavazathoz ju-
tott, a gyermek-szépségversenyben pedig Bauer
Magdának jutott az elsőség 820 szavazattal,
de Uray Ilonka csak öt szavazattal maradt el
mögötte és sok szavazatot kapott Déznai Tilda,
Varsányi Márta, Bedeusz Károly báró, és
Bársony Klári is. — A férfi és a női szépség-
verseny rengeteg szavazó ódúlját még nem
számolták össze. Ma fejezték be a tombolát is,
amelyet Kun József ékszerész nyert meg.

— Andrassy a radikálisokról. Andrassy
Gyula gróf ma az alkotmánypárt nevében a
következő táviratot intézte Zichy Aladár gróf-
hoz, a néppárt elnökéhez a radikális párt
ügyében:

— Az alkotmánypárt kizárólag a függet-
lenségi és 48-as, a néppárttal és a demokrata-
párttal áll szövetségi viszonyban, más pártok-
hoz semminemű megállapodás nem fűzi s ilyet
kötni nem is akar.

A levélben kifejezi Andrassy reményét,
hogy ez a válasz teljesen kielégíti a nép-
pártot.

— Sasszonow Magyarországon. Brassóból
jelentik: Sasszonow orosz külügyminiszter ma
délelőtt Bratianu miniszterelnök társaságában
Predeálra érkezett, ahol a pályaudvaron számos
román előkelőség s Burg Kornél magyar ha-
tárrendőrségi kapitány fogadta őket. Bratianu
bemutatta Burgot Szasszonovnak, majd enge-
delmet kértek tőle, hogy a határt átlépjék. Mi-
után Burg az engedélyt készséggel és előzé-
kenyen megadta, Szasszonov és Bratianu auto-
mobilba szálltak és a vadregényes vidéken
egész Felsőtömösig haladtak, majd visszatértek
Predeálra. A két miniszter este visszautazott
Sinaiába.

— A román-orosz barátság. Berlinből
jelentik: A Tageblatt jelenti, állítólag első pé-
tervári forrásból, hogy az orosz és a román
udvar között mégis házassági kötelék fog
létrejönni és bár a cári pár Olga hercegnőt
épgy, mint a román trónörökös fiát még fia-
talnak tartja arra, hogy házasodjanak, hire
jár, hogy a román herceg ezen a nyáron látó-
gatást tesz az orosz cári családnál.

— Ferenc Ferdinánd rózsáskertje. Ko-
nopistból jelentik: Ferenc Ferdinánd főherceg
rózsáskertjét, amelyet Vilmos császár annyira
megesodált, a főherceg több napra megnyitotta
a nagyközönség előtt. Tegnap volt először nyitva
a főhercegi kert és máris több ezer ember lá-
togatta. A vendégek a trónörökös — mikor
megjelent a kertben — lelkesen megéljenztek.

va-
lyan
zóján,
hiu-
tudónak
látszik
ringott,
sólította az
cat.
unk mind 10.

— **Kimutatás a Neuman gyárról.** Az új szesz-törvénnyel kapcsolatosan most terjeszti a miniszter a parlament elé az ország szesztermeléséről szóló kimutatást. A kimutatásnak a „javaslat második paragrafusa szerint megállapított 450000 hektoliternyi összekeretnek a javaslat harmadik paragrafusa értelmében történt felosztása folytán az egyes ipari szeszfőzdekre eső kiszállási keretek” a címe. A kimutatásban mindjárt első helyen az aradi Neuman szeszgyár szerepel, még pedig a következőképpen: Neuman Testvérek Arad, Gizella-tér. 1912.—1913. termelési időszakban kitermelt összes alkoholmennyiség 7522. Vámvonalon átvitt alkoholmennyiség —. A szeszfőzde részesedési alapja 7522. hektoliter, a részesedési alap szerint eső mennyiség 5994. hektoliter, a szeszfőzdenek 1914.—1915. termelési időszakra érvényes törzskontingense 3767 hektoliter, a szeszfőzde kiszállási kerete 5942 hektoliter. A második helyet szintén Neuman Testvérek foglalják el még pedig a Pécskai-uti gyárral. Az erről szóló adatok a következők: az 1912.—1913. termelési időszakban termelt összesen 74238 hektolitert, a vámvonalon kivettek ez időszakban 304 hektolitert, a szeszfőzde részesedési alapja 73934 hektoliter, a részesedési alap szerint eső mennyiség 58921 hektoliter, a szeszfőzde az 1914.—1915.-i termelési időszakra érvényes kontingense 14943 kiszállási kerete 58408. hl.

— **Inzultált táblabíró.** Budapestről jelentik: Ma tárgyalta Polányi büntető járásbíró Frey Alajos háztulajdonos ügyét, akit veje, Philipp Ödön jelentett fel, mert őt május 22-én a törvényszék folyosóján inzultálta. A tárgyaláson Frey kijelentette, hogy veje anyagi romlására tört ez azért keseredett el annyira, hogy elveszítette önuralmát. A védő közérdek és jogos magánérdek címén a bizonyítás megengedését kérte. Mivel Philipp ellen fegyelmi eljárás van folyamatban, a védő indítványozta, hogy az eljárást függeszték fel. A táblabíró képviselője hozzájárult a legmesszebbmenő bizonyítás elrendeléséhez. A bíró a bizonyítást elrendelte és kérdést intéz a törvényszék elnökéhez, igaz-e, hogy Philipp fegyelmit kért maga ellen? Az új tárgyalást csak a válasz beérkezése után fogják megtartani.

— **Pályázat a postánál.** Posta-távirda és távbeszélőnél gyakornokjelölti állásokra ezennel pályázatot hirdet a kereskedelmi miniszter. Az állásokra csakis azok az ifjak pályázhatnak, akik főiskolát, középiskolát, vagy ezekkel egyenrangú más tanintézetet sikeresen elvégezték, 18-ik életévüket már betöltötték, 25-ik életévüket azonban még meg nem haladták, továbbá magyar állampolgárok. A főlételnél előnyben részesülnek azok, akik jogvégzettséggel bírnak. A sajátkezűleg írt és születési, orvosi, erkölcsi és iskolai bizonyítványokkal fölszerelt folyamodványokat a már közszolgálatban állók előljáró hatóságuk, a közszolgálatban nem állók pedig az illetékes főszolgabíró, vagy polgármester útján július hó 15-ig ahhoz képest, hogy a pályázók hol óhajtanak alkalmazást nyerni, a budapesti, kassai, kolozsvári, nagyváradi, pécsi, pozsonyi, soproni, temesvári, vagy a zagrebi posta- és távirda igazgatóságához nyújtják be. Ezen kívül július hó 20-ig az illető posta- és távirdaigazgatóság vezetőjénél személyesen is jelentkezni tartoznak oly célból, hogy gyakornokjelölti állásra való alkalmas voltukról már előzőleg meggyőződni lehessen.

— **A kispénzei sorozás.** Kisjenőről jelentik: A ma tartott sorozáson 1233 állításkötés közül 337 vált be katonának. A sorozáson 169 legény nem jelent meg.

— **Nagy Györgyöt felmentették.** Szegedről jelentik: Ma tárgyalta az itteni törvényszék az első királysértési pört, amely az új törvény alapján került elbírálás alá. Nagy György dr. volt országgyűlési képviselő a múlt év májusában Szentesen egy népgyűlésen köztársasági beszédet mondott, amelyet az ügyesség inkriminált. A mai tárgyaláson az ügyész súlyos büntetést kért, míg Nagy György védőbeszédében kifejtette, hogy ő a törvény dacára is köztársasági érzelmű, mert az érzelmeket, gondolatokat nem lehet törvénnyel szabályozni. A bíróság rövid tanácskozás után felmentette a vádlottat. Mikor az ítéletet kihírdették a közönség közül egyesek éljenezni kezdtek a vádlottat, mire az elnök néhányat kiutasított a teremből.

— **Életunt kereskedő.** Budapestről jelentik: A Ráday-utca 4. számú házában levő lakásán revolverrel mellbelőtte magát ma délelőtt Szlávik Elemér huszonhárom éves kereskedő, aki atyjával, Szlávik Endrével együtt tulajdonosa a Kigyó-utca 4. száma alatt levő Schuch utódai ezüstáru nagykereskedő cégnek. A fiatal ember ma reggel nem jelent meg az üzletben, ami annyira nyugtalanította édesapját, hogy tíz óra után hazasietett. Otthon véreben, eszméletlenül találta a fiát. Rögtön a mentőket hívatta, akik a sebesültet a Pajor szanatóriumba szállították. Szlávik Elemér állapotja életveszélyes. Valószínű, hogy idegbaja miatt fogott fegyvert maga ellen.

— **A kalocsai érsek bucsuja.** Győrből jelentik: Várady L. Árpád dr. kalocsai érsek vasárnap este bucsulakomára hívta meg a győri püspökvárba a hatóságok fejeit, továbbá a papságot és a hívek vezető embereit. A vacsorán az emelkedett hangú felköszöntők és bucsubeszédetek után az érsek köszönetet mondott mindazoknak, akik főpásztori működésében támogatták. A távozó főpásztor a győri kisdévedő egyesületnek 4000 koronát, a győri Orsolyarendi zárdának 6000 koronát adományozott. Várady L. Árpád dr. kalocsai érsek délelőtt 11 óra 21 perckor a gyorsvonattal utazott el Győrből Budapestre és ezuttal véglegesen megvált eddigi székyárosától és egyházmegyéjétől.

— **Dühöngő rab.** Budapestről jelentik: Izgalmas jelenet játszódott le ma délután Balassa Gyula dr. vizsgálóbíró szobájában. Grósz Lipót többször büntetett csavargót rendelte fel kihallgatásra a vizsgálóbíró. Grósz a napokban tartóztatták le lopás miatt. Kihallgatás közben a rab hirtelen felugrott a székről s fejével neki rohant az ablaknak s az üvegeket bezúzva, le akarta magát vetni a harmadik emeletről. A fogházőr gyorsan utána kapott s a legutolsó pillanatban, amikor a rab már feltesttel a levegőben lógott, sikerült visszarántani. Grósz ezután dühöngeni kezdett. Felkapott egy székkel s leütéssel fenyegetett mindenkit. A vizsgálóbíró és a fogházőr nagynehezen fékezték meg a dühöngőt.

— **Köszönetnyilvánítás.** Tolnai János dr. és neje néhai Schusztér Illés ravatalára szánt koszoru megváltása fejében 10 koronát adományozott az aradi tüdőbeteg gondozó intézetnek; mely adományt halásan köszöni az elnökség. — **Özv. Csillag Lajosné** tíz koronát adományozott a tuberkulózis elleni küzdelem aradi egyesületének Schusztér Illés dr. ravatalára szánt koszoru megváltás címén. Az adományért halás köszönetet mond az egyesület. — Schusztér Illés dr. ravatalára szánt koszoru megváltása fejében Hehs Béla és neje 20 koronát adományozott az izr. árvaháznak. Ezen nemesszívű adományért ez uton mond benső köszönetet az elnökség.

— **Legelegánsabb gyermek- és fiú-kosztümök és felöltők** Hirsch Antal uriszabó üzletében Arad, Andrassy-tér 22. kaphatók. Olcsó szabott árak. Telefon 677. 1557

— **Adomány.** Lengyel Tivadar Schuster Illés ravatalára szánt koszoru megváltása fejében 10 koronát adományozott a dispanzér és 10 koronát a népkönyha javára. Az adományokat rendeltetési helyükre juttatjuk.

— **Postatisztviselőnök pályázata.** 4 polgárit végzett, 18 évet betöltött leányok részére az Arad 1. számú hivatalnál posta-távirda- és távbeszélő tanfolyam nyílik, a melyre a pályázók a főposta hivatal főnöki irodájában jelentkezzenek.

— **Harminc százalékkal olcsóbb lett a gyermekkosci a Fischer Nagy Áruház Gyáriraktárában Aradon, Szabadság-tér 12. szám alatt, ahol a legelegánsabb, legfinomabb és a legnagyobb választék található.**

— **Ha rosszul érzi magát, igyék egy üveg eredeti Kárpáti-féle epohajtót, mely a legkifűnőbb fájdalomnélkül gyomortisztító hálszer. Ize édes, hatása gyors és biztos. 1 üveg utastással 40 fillér. 12 üveg franco K. 4.00. Kapható kizárólag a készítőnél Kárpáti János gyógyszerárban Arad, Boros Beni-tér. 14**

— **Levélbélyegeket, egész bélyeggyűjteményeket, valamint régi levelezéseket jó árban vesz Kerpel Izsó könyvkereskedése.**

SPORT.

+ **A távhajtás-verseny második napja.** Nagyváradról jelentik: A szolnoki távhajtás-verseny résztvevői ma érkeztek ide a Debrecen-Nagyvárad közti második etapp befutása után. Bár a verseny még három napig tart, máris elvesztette minden érdekességét, mert az első napon induló hat fogat közül Nagyváradra csak kettő hajtott be: a Kengyeli ménes két kocsija, Olasz Elemér és Jureák Lajos fogatai még Nagyvárad előtt földáltak a további versenyt. A Kengyeli ménes két fogata szerdán reggel hat óráker tovább indul Aradra. Az ötezer koronás első és kétezer koronás második díjra ez a két fogat biztosan számíthat, ha a lovak isour már megszerezte a tempó nélkül, de be tudják futni az utat Szolnokig. Aradra — ha utközben baleset nem éri a két fogatot — szerdán délután 1—2 óra tájban érkezhetnek a „versenyzők”.

+ **Négy női tornászcsapat mutatja tehető és érdekes csoportokban tudását az aradi közönségnek vasárnap délután az Aradi Torna Egylet jubiláris tornaünnepén, amelyet a kulturpalota dísztermében tartanak meg. A tornaünnepély egyike lesz a feledhetetlen látványosságoknak. Az érdekes gyakorlatokat a kulturpalota nagytermének színpadján mutatják be. A Nagy Sándor emlékverseny résztvevőin és a fővárosi tornászokon kívül ide vonul fel egymás után négy női csapat: a Nemzeti Torna Egylet (Budapest) tornászó hölgyei buzogánygyakorlatot mutatnak be zeneszó ütemére, a szegediek hölgycsapata fabotokkal végez gyakorlatokat, az Aradi Torna Egylet pedig nevezett női tornásszal szerepel, akik két csapatban mutatkoznak be. Az aradi hölgyek egyik csapata szabadgyakorlatokat, a másik aradi hölgycsapat pedig fabotgyakorlatokat mutat be zeneütemre. A látványos tornaünnepélyre jegyeket esütörtökön már előre is lehet váltani Bauer Gyula, Scherhag H. és fia, valamint Maidt Emil Andrassy-téri üzletében és Denhoff Sándor postaellenőrnél (főposta) Az ATE. tagjai vasárnap délig az utóbbinál válthatják meg egy koronás kedvezményes jegyüket, tagsági igazolvány előmutatásával. — A vendégtanárok tiszteletére a Fehér Kereszt tükertjében vasárnap társas ebéd és vacsora lesz, amelyre már most lehet jelentkezni Bauer Gyula, Maidt Emil, Denhoff Sándor és Zaráz Jenő egyesületi titkár iverin.**

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

= A keleti vasutak ügye. A keleti vasutak ama vonalrészeinek üzemjogáért, amelyek a Szerbia által annektált területen vannak, a szerb kormány és a keleti vasut megbizottjai 38.7 millió frank vételárat állapítottak meg és pedig a vasuttársaság öt évi mérlege alapján. A társaság ezenkívül négy millió frankot kap, amiért lemond az úszkub-tetova-gostivari vonal koncessziójáról. Ezenkívül a közvetlen és a transit tarifákat tíz évre állapítják meg. Szerbia létesíteni fogja a csatlakozást az osztrák-magyar vasúti hálózatokhoz bizonyos pontokon és a novibazári szandzsákon át oly vasutvonalat épít és pedig Raska-Novibazár-Szenica-Príboj-Uvác irányban, hogy csatlakozzék a bosnyák vasutakhoz. A Raska-Uvác i vasutvonal építését, valamint az erre szükséges anyagok szállítását az osztrák és a magyar iparnak fogják kiadni.

= A külföldi buza importja. Több alkalommal megirtuk már, hogy milyen sok külföldi búzát hoznak be az országba, elsősorban a fővárosi malmok. Legutóbb 36,000 mm. orosz búzát vásárolt egy nagy fővárosi malom, de azóta is folyton özönlik be az orosz buza. Az elmúlt hét utolsó napjaiban azonban feltűnő mennyiségű, körülbelül 30 ezer mm. bolgár búzát hoztak be a Dunán a fővárosba. A bolgár búzát fővárosi malmok vásárolták és ellenértékét, közel 900,000 koronát szombaton átutalták egy nagy fővárosi bank utján.

Budapesti áru- és értéktőzsde.

Társasági közlöny.

Budapest, június 16.

Készárú.

Amerika egy féllel olcsóbb. Kínálat megfelelő, vételkedv gyenge, 10 ezer mm. 5 fillérrel olcsóbb.

Határidő.

	Délt szálat	3 órást szálat
Buza 1914. októberre	12.99—13.00	12.93—12.99
Buza 1915. április a	13.15—13.16	13.12—13.13
Rozsa 1914. októberre	9.36—9.37	9.33—9.34
Tengeri 1914. júliára	7.51—7.52	7.50—8.51
Zab 1914. októberre	7.85—7.86	7.84—7.85

Az árak 50 fillérenként számítva.

Budapesti értéktőzsde (június 16)

Osztrák hitel	602.—
Magyar hitel	777.—
1% koronajáradék	80.—
Osztrák-magyar államvasúti	726.—
Hitelbank	402.—
Készpénzbank	490.—
Árnyék Bank	274.—
Magyar Bank	487.75
Kereskedelmi Bank	3625.50
Zimamurányi	611.—
Salgótarjáni	681.50
Köszni Vasút	588.—
Városi Villamos	209.50

Bécsi értéktőzsde (június 16.)

Osztrák hitel	600.75
Magyar hitel	778.50
Osztrák-magyar államv.	683.—
Váll. vasút	85.75

A Temesvári Lloyd-társulat terménycsarnokának hivatalos árjegyzése. (Árak 100 kilogrammonként korona írtékben.) 1914. jun. 16. Buza 75 kilogrammos 27.40—27.63, 78 kilogrammos 27.70—27.80, 77 kilogrammos 27.90—28.00, 78 kilogrammos 28.10—28.20. Rozs (prima) 21.63—21.70, (közép) 21.00—21.10, Árpa (sejtőző) —, (sakarmány) 13.40—13.60, Zab (prima) 14.00—14.20, (közép) 12.40—12.60, Tengeri régi (magyar) —, új 12.40—12.50, (román) régi 13.70—13.80, új 10.30—10.50, Burgonya 100 kgr. (fehér) 6.20—6.30, (rózsá) 7.00—7.10

Felelős szerkesztő:

Rudnyánszky Endre.

WILTTÉR

Aspirin
tabletták

: fej és fogfájásnál, influenzánál, rheumánál stb. elismert fájdalomcsillapítószer: A valódi Aspirinnek sok az utánzata, azért kérjük, hogy az Aspirin „Bayer” féle Aspirin tabletták alakjában szerezzék be. Eredeti csomagolás 20 tabletta á 0,5 gr. 1 kor. 20 fill. Minden tablettán az Aspirin szó látható. Az Aspirin szó védjegyzett, tehát a törvények szerint, más cég nem jogosult készítményeit Aspirin névvel megnevezni.

3958

Fájdalommal jelentjük, hogy szeretett anyánk

özv. Kohn Bernátné
szül. Fink Anna,

1914. június hó 16-án, élete 92-ik évében hosszas szenvedés után jobblétre szenderült. Az elhunynak hült teteme június hó 17-én d. u. 3 órakor fog az aradi izr. sírkertből örök nyugaló helyére áttetni.

Béke hamvaira!

Zimándujfalu, 1914. június 16.

3783

A gyászoló család.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazon kedves barátoknak és ösmerősöknek, kik a szeretett s felejtethetlen férj, apa, fiu és rokon

KÓNYA JENŐ

cs. és kir. századosnak temetésén megjelenni és mérhetlen fájdalomunkban résztvenni kegyeskedtek, legmélyebb köszönetünket fejezzük ki.

3782

A gyászoló család.

Fay valódi sodent érvényesítillája csaknem 3 évtized óta bevált köhögés, rekedtség s a légutak hurutja stb. ellen.

Fay valódi sodent érvényesítillája — csakis ez! készül az ismert, Soden községi 3. és 18. sz. forrásnak régóta rendelt gyógyítóvizéből.

Fay valódi sodent érvényesítilláját határozottan kérje, ha csakugyan e források hatásos sójából készült pasztillát akarja kapni.

Egy doboz 1 K 25 fillérért mindenütt kapható.

Felhívás!

Értesitem mindazokat, akik Körmöczy Anna vegyeskereskedő (Angyal-u. 21.) üzleti összeköttetésben állottak és esetleg követelésük van — minthogy azon üzletet megvettem, 8 napon belül nálam jelentkezzenek, mert azon tül jelentkezéseket figyelembe nem veszem. 3784

Angi Ferencné.

6552—1914. ahsz.

Hirdetmény

a III. oszt. kereseti adó, adójára vonatkozó kiszámítási javaslatokat tartalmazó lajstromok közzététele és adókiivetés körüli eljárás tárgyában.

Az adókiivető bizottság elé terjesztendő adókiszámítási javaslatokat kitüntető lajstrom folyó évi június hó 15-től 8 napra a városi adóhivatalnál kitéve, azokat mindenki megtekintheti, s az öt vagy másokat illető adójavaslatokra nézve észrevételeit megteheti. Ezek az észrevételek a fenti határidő alatt írásban a kir. pénzügyigazgatóságnál utóbb az adókiivető bizottságnál — melynek tárgyalásairól az adózók kü ön hirdetmény útján tudósíthatnak — terjeszthetők elő.

Az adókiivető bizottság ülései nyilvánosak lévén, ott minden adózó megjelenhetik. (1883. évi XLIV. t. c. 24. §.)

Az adókiivető bizottság a kitűzött sorrend szerint megvizsgálja az adózók bevallását és a kir. pénzügyigazgatóság által készített adókiszámítási javaslatokat, s tekintettel az illető adózó vagy mások, vagy pedig a kincstári képviselő által tett észrevételekre s egyéb rendelkezésre álló adatokra, megállapítja minden egyes adókötelesnek adóösszegét, azt még az ülés folyama alatt az illető adólajstromba bejegyezteti és ebbeli végzését kibirdeti.

Az adókiivető bizottság végzésének kihirdetése után az érdekelt adóköteles félnek jogában áll az ülés folyama alatt előszóval az iránt nyilatkozni, kívánja-e az ügyet, és ha igen, mely oknál fogva felszólamlási, bizottsághoz felebbezni.

Hasonló nyilatkozatra van jogosítva a jelenlevő adókötelesek bármelyike és pedig nemcsak a saját, hanem más adójára nézve is, ha a bizottság által hozott végzés eredményében aránytalanságot vél behonyíthatni, akár saját magára, akár másra kivetett adótételre nézve.

Az az adózó, ki a tárgyalásnál jelen volt, a felebbezés indokait írásban 8 napi határidő alatt adhatja be.

Az az adózó, aki az adókiivető bizottság ülésében akkor, midőn adóügye tárgyalatott, jelen nem volt, a bizottság végzése ellen iránnyul felebbezését az illető ülés folyama alatt megrovott adózók névjegyzékében a bizottság tárgyalásainak helyiségeül szolgáló ház kapujára való kifüggesztéséről számítva 15 nap alatt a pénzügyigazgatóságnál adhatja be.

Oly esetben, mikor az adókiivető bizottság a m. kir. pénzügyigazgatóság által javaslatba hozott adótétel felemelését határozta el erről az illető adózót, ha a határozat kihirdetésénél jelen nem volna, írásbeli végzéssel külön értesíti, oly hozzáadással, hogy ha a kivetést felebbezni kívánja, felszólalása írásban a végzés kézbesítésétől számított 8 nap alatt az adóügyi előadónál vagy helyettesénél vevény mellett nyújtandó be.

Azok az adózók, kik nem abban a városban laknak, melynek adólajstromában adójuk kivetett, ha az ülésben jelen nem voltak, a a hozott határozatról írásban végzésileg értesítendők és felebbezéseiket a végzés vételétől számított 15 nap alatt nyújthatják be a pénzügyigazgatóságnál.

A felebbezés a kivetett adónak behajtását nem gátolja, amennyiben azonban a megfelelő adó összege a múlt évre kivetettnél nagyobb, a felebbezés a két összeg közötti különbözetre nézve birtokon belül történik.

Az adóköteles fél a felszólamlási bizottságnak határozata ellen akár előszóval akár írásban panaszt emelhet.

A panaszt a felszólamlási bizottság határozatának kézbesítésétől számított 15 nap alatt kell a kir. pénzügyigazgatóságnál benyújtani (bejelentni) s felette az m. kir. közigazgatási bíróság határoz.

A panasznak halasztó hatálya nincs. 1883. évi XLIV. t. c. 84 §. Arad, 1914. június hó 18-án.

A városi adóhivatal.

Uj villanyvilágítási vállalat.

A n. é. közönséget értesítem, hogy kerékpár és mechanikai üzletemet **villanyvilágítási vállalattal** bővíttem ki. — Elvállalok mindenemű villanyvilágítási berendezéseket legjutányosabb árakban úgy új épületeknél, mint a: magánlakásokon.

GARTNER SAMU
villanyvilágítási vállalkozó és műszerész 8778

Arad, Weltzer János-u. 2. Telefon 751.
Legnagyobb kerékpárraktár.

14861—1914.

Hirdetmény.

A m. kir. honvédelmi miniszter a 7646/Elnöki B. 1914. sz. közzétételével következőleg intézkedett:

Az 1918. évi október hó 15-éről 11870 elnöki B. szám alatt kelt közzététel kapcsán közlöm a törvényhatósággal, hogy a cs. és kir. hadügyminiszter ural egyetértőleg létrejött megállapodás értelmében a csapattestek (osztályok) intézetek) az utolsó fegyvergyakorlat alól, a véderő törvény 48 §-a 1. pontja hetedik bekezdése alapján való felmentés kedvezményének tényleges szolgálatban álló egyének részére való megadásáról az elsőfoku kiegészítési hatóságokat csak az illető hadköteleseknek szabadságolása, illetőleg nem tényleges viszonyba való helyezése alkalmával fogják értesíteni.

Ha azonban tartalékos vagy póttartalékos részesítették a véderő törvény 48. §-a 1. pontja hetedik bekezdésének b) betűje alapján ebben a kedvezményben akkor az illető parancsnokság az elsőfoku kiegészítési hatóságokat a kedvezmény megadásáról esetről-esetre azonnal fogják értesíteni.

Felhívom a törvényhatóságot, hogy ezt a rendeletemet tegye megfelelő módon közhírré és arról tudomásvétel és mihez tartás végett járasi tisztviselőket értesítse.

Arad, 1914. június 12.

A városi tanács.

ALAPITTATOTT 1889-BEN

Várhoz László

url és női cipész Arad, Weltzer János-utca 2. szám. (Minorita-palota.)

2971

A n. é. közönség szíves tudomására hozom, hogy a nyári idényre már megérkeztek a bőrkülönlegességek. Elvállalok a legújabb divat szerint **férfi-, női- és gyermekcipők** készítését, valamint Orthopád-cipőket fájós lábakra. — Megrendelések 48 óra alatt esz közöltetnek. Visszamaradt cipők jutányos áron kaphatók. Becses pártfogást kér a legmélyebb tisztelettel

VARHOL LÁSZLÓ,
a lugosi honvéderred tisztikarának szállításja

Menetrend.

Arad—Brád.

Arad	ind.	505	552	622	653	854	1158	1240	256	420	500	709
Ujszentanna			640				1238					
Pankota		631										
Borossebes												
Honcztó		411				1247						
Brád	érk.	655		1138	218			741	911		707	627

Brád—Arad.

Brád	ind.		403	730		936		137		430		
Honcztó												
Borossebes												
Pankota												
Ujszentanna												
Arad	érk.	652	727	1034	848	131	815	350	1184	624	748	845

Ujszentanna—Kétegyháza.

Ujszentanna	ind.	643	942	1242	857	606	809
Kétegyháza	érk.	815	1111	224	541	747	952

Kétegyháza—Ujszentanna.

Kétegyháza	ind.	405	538	750	1047	801	624
Ujszentanna	érk.	554	725	923	1233	443	753

Borossebes—Menyházaufürdő.

Borossebes	ind.	1018	csak ünnep- és vasárnap	1245	naponta	640
Menyházaufürdő	érk.	1133	VI/1—VIII/31-ig	152	VI/1—VIII/31-ig	747

Menyházaufürdő—Borossebes.

Menyházaufürdő	ind.	naponta	512	225	csak ünnep- és vasárnap	524
Borossebes	érk.	VI/1—VIII/31-ig	615	350	VI/1—VIII/31-ig	630

A vastag számok a gyorsmotor-, a rendes számok a motoros-, a dült számok a személyvonatokat jelzik.

Láb- és kézizzadás

biztosan és leggyorsabban elmúlik, a „Peppo“ folyadék és „Peppo“ hintőpor segítségével.

Szárit! . . . Szagtalanít!!

Peppo folyadék ára használati utasítással 1 kor.
Peppo hintőpor 70 fillér.

Legfájdalmasabb tyukszemétől

gadás. A beszerzésnél vigyázni kell az ANAGALLIN szóra. Ára használati utasítással együtt 70 fillér.

Poloskák

kiirtására a legsikeresebben és teljesen csak a „Phenolsav“-val eszközölhető. A butorokat nem rontja, még a petéit is kiirtja. Ára 1 üvegnek 70 fill.

Legjobb fekete hajfestő

a „Melogen“. Egy pár perc alatt bármely haját, vagy bajuszt a legszebb állandó fekete színre lehet festeni anélkül, hogy a színt le lehetne mosni. Ára 2 korona. 741

A fenti szerek kaphatók a készítőnél **Hajós Árpád** gyógyszer-tárában

ARAD, Andrassy-tér 22. sz.

Alapított 1836. évben az Aradmegyei Közkórház számára.

Goity János

url és női cipész 8443

Deák Ferenc-utca 8. szám.

Elvállalok megrendelésre a legdivatósabb női és férfi cipők készítését legjobb anyagokból, ugyiszintén bármilyen orthopád és alkalmi lábbelieket legszakszerűbb és legizlésebb kivitelben, jutányos árakban. Főcélom, hogy gyors és előzékeny kiszolgálással igen tisztelt rendelőtmet mindenkor legjobban kielégítsem.

Facipót

bőrfelsőrészel kitűnő minőségben, a legolcsóbb árban szállít a

Wiener Holzschuh-Industrie
E. Ortony Wien II., Obere Donaustrasse 43.

Árjegyzék díjmentesen. 8586

8175—1914. pm.

Hirdetmény.

Arad sz. kir. város törvényhatóságánál szervezett kulturpalota műtárosa állásra folyó hó 4-én 8848—1914. szám alatt kelt pályázati hirdetményemnek egész terjedelmében hatályon kívül helyezésével a pályázati hirdetményt újból következőkben teszem közzé:

Arad sz. kir. város törvényhatóságánál újonnan szervezett, a IX. illetési osztály 3. fokozatába beosztott 2600 korona fizetés és 800 korona lakbérrel javadalmozott kulturpalota műtárosa állásra pályázatot hirdetek.

Felhívom mindszokat, akik ezen állásra pályázni óhajtának, hogy képzettségüket és eddig eított szolgálatukat igazoló okmányokkal felszerelt kérvényeket Arad sz. kir. város Törvényhatósági Bizottságához címezve, hivatalomba folyó évi június hó 22-én déli 12 óráig nyújtsák be.

Az állás a Múzeumok és Könyvtárak Országos Főfelügyelőségének meghatalmazásával törvényhatósági rendes közgyűlése választás útján fog betöltetni.

A megválasztandó műtáros a kulturpalotában levő könyvtárban is köteles less mint a könyvtáros mellé és nem alárendelt tisztviselő a részére kijelölendő munkát elvégezni.

Arad, 1914. június 9-én.

Lócs,
h. polnármeester.

Kalmár József villanyszerelő

Arad, Salacz-utca 3. sz.
Telefon 242. Telefon 242.

Ajánlja

költözőkdiók figyelmebe: villanyos világítási berendezéseket, villanyos csengő- és telefon berendezéseket a minden e szakmába vágó munkát. Pontos és gyors munka. 451

Raktáron tart:

Villanyos csillárokat, villanyos fűsodényeket, villanyos vasalókat, villanyos hajszűtő vasakat, Wolfram lámpákat és mindennemű villanyos cikkeket. 451

Ideggyöngye férfiak

kérjenek ezen baj azonnali megszüntetését tárgyaló ismertetőt. 40 fillér postabélyeg csatolása mellett. Nem belsőleg beveendő gyógyszer. Cim 2325

„NOVA MECHANIKA 115.”
Budapest — Főposta — Flókbérlet 40.

Villany- és gáz-

berendezéseket olcsón elvállalok. Nagy raktár modern csillárokban, asztali lámpákban, villany, gázzólámpák és izzótestek, üvegek, prizmák, rojtok és minden e szakmába vágó cikkekben méréselt árakkal. Költségvetések díjmentesen. Városi és megyei telefon 627.

Kiváló tisztelettel

Návrády Ede

villany és gáz-szerelő

Arad, Boros Beni-tér 9. szám.

„PENSIO EXQUISITE“

VILLA IRENEA

VOLOSKA—ABBZIA

Előkelő ház, a festői északi strandon, közvetlen a tenger partján, csodaszép parkban, 21 elegánsan berendezett szobával, erkélyekkel, saját tengeri fürdővel és kikötővel. Elsőrangú konyha.

hétköznapiakon 9-től 12 óráig tehető le. Az ajánlathoz pénzt vagy értéket csatolni nem szabad. A szállítást elnyerő vállalkozó tartozik 5%-os bántpénzt 10%-ra kiegészíteni.

5. Melléklendő továbbá az ajánlathoz a kőanyagoknak a kir. József-műgyemtem kísérleti állomása által kiállított kísérleti bizonyítványai. A kövekből az ajánlat benyújtásával egyidejűleg az ajánlattevő pecsétjével ellátott 1—1 mintadarab adandó be.

6. Azon pályázók, kik Arad sz. kir. város közönségével üzleti összeköttetésben még nem állottak, tartoznak megbízhatóságukat a vállalatuk telepe, vagy lakásuk szerint illetékes kereskedelmi és iparkamara bizonyítványával igazolni.

7. Arad sz. kir. város fenntartja magának a jogot, hogy a beérkező ajánlatok közül tekintet nélkül az ajánlati árakra, szabadon választhason, vagy azokat esetleg mellőzze és egyik ajánlattevő sem támaszthat igényt azért, mert ajánlata el nem fogadtatott.

Az ajánlattevők ajánlatukkal a végleges döntésig kötelezettségben maradnak. Az ajánlatban világosan és határozottan kiteendő, hogy ajánlattevő a feltételeket ismeri és elfogadja. A szállítandó munkához kizárólag hazai anyag használandó.

8. A munkák teljesítésének, illetve az építés befejezésének határideje 1914. évi október 15.

9. Egyebekben a közszállítási szabályrendelet, a vállalati általános és részletes feltételek és a szerződési pontozatok irányadók. A műszaki művelet, versenytárgyalási hirdetés, ajánlati minta költségvetési űrlapok Arad sz. kir. város mérnöki hivatalában megtekinthetők és 1 koronáért kaphatók.

Arad, 1914. június 2.

A gazdasági szék.

299—1914. kib.

Hirdetmény.

Arad sz. kir. város közigazgatási bizottsága ezennel közhírré teszi, hogy a kereskedelemügyi m. kir. miniszterium a m. kir. államasutak békéscsaba-aradi vasutvonalán a második vágány építésére vonatkozó közigazgatási bejárást Dr. Rudán Amadé miniszteri oszt. tanácsos ur vezetése alatt elrendelte, a bejárás sorrendjét pedig a következőleg állapította meg:

A tárgyalás: ideje:	helye:	Meghivandó: községek:	törvényhatóság:
1914. évi június hó 28-ik napjának d. e. 10 órája.	Békéscsaba, község-háza	1. Békéscsaba nagy- község. 2. Pusztaki- gyós község. 3. Gyula r. t. város. 4. Kétegy- háza nagyközség.	Békés vár- megye.
1914. évi június hó 24-ik napjának d. e. 9 órája.	Arad sz. kir. város ta- nácsterme.	5. Elek nagyközség (Lőkősháza p) 6. Kürtös nagyközség. 7. Mácsa nagyközség.	Arad vár- megye.
1914. évi június hó 25-ik napjának d. e. 9 órája.	Arad sz. kir. város ta- nácsterme.	8. Kürtös nagyköz- ség (Sofronya pusz- ta.) 9. Kürtös nagy- község. (Szent-Pál- puszta) 10. Arad sz. kir. város.	Arad vár- megye.

Miről az érdekelt magánfelek ezuton azzal értesítettnek, hogy magukat a bejáráson megfelelően képviselhetik.

Arad, 1914. június hó 8-án.

Arad sz. kir. város közigazgatási
bizottsága.

Hehs-féle Vasaschinabor.

Szuperén szer vérszegénység, sápkor, szédülés a vérszegénységből eredő idegbajok, idegrohamok, étvágytalanság, gyomorbántalmak, láz, általános gyöngeség ellen páratlan vérképző és vérjavító, biztos óvszer malárikus fertőzések és infekciókból eredő megbetegedések ellen ugy felnőtteknek, mint gyermekeknek. Ára 2 korona 40 fillér. — Készíti:

HEHS VILMOS

gyógyszertára

5187

ARADON, Batthyány-utca.

378—1914. g. sz.

Versenytárgyalási hirdetmény.

1. Arad sz. kir. város gazdasági széke 25 utca törikövel (cyclop) való burkolására zárt írásbeli versenytárgyalást tart.

2. Ezen munkálatra vállalkozni szándékozók felhivatnak, hogy 5 pecséttel lezárt és „Ajánlat Arad sz. kir. város 25 utcájának burkolási munkáira” felirattal ellátott sértetlen borítékba helyezett ajánlatokat a gazdasági székhez címezve, a gazdasági tanácsnokhoz 1914. évi június hó 19-ik napján d. e. 10 órájáig a rendes hivatali órák alatt nyújtsák be. A versenytárgyalás a fent jelölt napon és időpontban az ajánlatok felbontásával veszi kezdetét. Az ajánlatok felbontásánál az ajánlattevők, vagy igazolt képviselői jelen lehetnek.

3. Az ajánlatok csak az Arad sz. kir. város mérnöki hivatala által kiadott ajánlati mintán, és költségvetési űrlapon az egységárak pontos kitöltésével tehető. Százalékos engedmények, vagy felülfizetések kikötése tilos. Szabálytalan, távirati, elkészt vagy utóajánlatok nem fognak figyelembe vételni.

4. Az ajánlatokhoz az ajánlati összeg 5%-ának megfelelő bántpénz Arad sz. kir. város házipénztáránál készpénzben vagy a K. Sz. 16. §-a 6. pontjában körülírt biztosítékképes értékpapirban történt letételeit igazoló elismervény melléklendő. A bántpénz a jelzett pénziárnál

A Tavaszi erős napsugarak és szelek ellen

arc- és kézbőrének megvédésére a leg-
hasznosabb az általános közkedveltségű

eredeti Kárpáti-féle

Benzoe Creme

Ara 1 Kor.

és Benzoe Tejszappan

Ara 70 fillér,

a mely szeplőket, arcfoltokat és minden
arc tisztátalanságot az arcról meglepő
gyorsan letisztít.

Készíti és postán szétküldi

Kárpáti János

gyógyszertára

Arad, Boros Béni-tér 15. sz.

6 Kor. értékű rendelésnél postaköltség
nem számítatik fel. 7031

KNAPP SÁNDOR

kelmefestő, vegytisztító és fehérnemű gőzmosó intézete, ARAD. Intézet: MAGYAR-UTCA 26. szám alatt. Felvételi üzlet: WEITZER- és KAZINCZY-UTCA sarkán. (A főpostával szemben.) Vidéki megbízásokat gyorsan és pontosan eszközölk.

Modern ruhafestés legújabb divatszinekre, minta után. — Ruhatisztítás vegyileg, száraz uton. — Továbbá osipke- és szövet-függöny, szörme, szőnyeg, butor-szövet, kézimunkák, keztyűk stb. stb. tisztítása és festése. — Több évi külföldi gyakorlat. 6541

APRÓ HIRDETÉSEK

INGATLAN.

Házeladás.

Urbán Iván-utca 88. számú (volt Fejsze-u.) sarok telek és ház, könnyű feltételek mellett, szabad kézből eladó. 8229

Mihály-u. 9. számú

magánház nagy kerttel eladó. Értekezhetni Illés-u. 17. szám alatt. 8781

KÜLÖNFÉLE.

Mindenki olyan öreg,

amintőnek látszik, aki nem akar megöregedni, használja a Földes-féle Hair regeneratort, ezen készítménytől minden ősz haj visszanyeri eredeti színét. Nagy üveg ára 2 korona. Földes gyógyszerár, Aradon. Összes készítményeink kaphatók Hehs Vilmos Batthyány-utcai gyógyszerárában. 1224

Nagy raktárhelyiség kiadó augusztus 1-re Hajó-utca 1. sz. alatt. Bővebbet Éles Árminnál. 8494

Hehs-féle

Vasaschinabor. Szuverén szer vérszegénység, sápkor, szédülés a vérszegénységből eredő idegbajok, idegromok, étvágytalanság, gyomor-bántalmak, láz, általános gyengeség ellen páratlan vérképző és vérjavító, biztos óvszer malárikus fertőzések és infekciókból eredő megbetegedések ellen egy felnőtnek, mint gyermekeknek. Ára 2 korona 40 fillér. Készíti: Hehs Vilmos gyógyszerár Aradon, Batthyány-utca. 6180

Legfinomabb

szepességi málna-szörp kilónként 2 kor., üveg 20 fill. Citrom-szörp kilónként 2 korona. A citrom-szörp egy-két evőkanálnyi mennyisége alkalmas egy pohár legfinomabb limonádé előállítására. Szeder-szörp kilónként 2 kor. 40 fill. Ribizke-szörp 2 kor. 40 fill. Földes Kelemen gyógyszerár Arad. Összes készítményeink kaphatók Hehs Vilmos Batthyány-utcai gyógyszerárában. 1224

14987—1914. kh. sz.

Hirdetmény.

Közhírré teszem, hogy a ragadós száj- és körömfájás Aradon járványosan fellépett, miért is további rendelkezésig a heti és országos vásárokat hasított körmű állatok fel nem hajthatók.

Felhívom a hasított körmű állatokkal rendelkező állattartó gazdákat, hogy járlataikat a kapitányi hivatalhoz 48 óra alatt mutassák be.

Arad, 1914. évi június hó 16-án. Főkapitány távol:

Bittner, rendőrkapitány.

Siessen

Ön is!

az olcsón beszerzett
cipők, Sandalok

és mindenfajta

ruhákból

kevés pénzért hozzájutnia!

Korányi cipő- és ruhaárház

Bohus palota. 8691—III

„Matteine“

poloska- és molyirtó vállalat
Arad, Tabajdi Károly-utca 1. sz.

Telefon 10-45.

(Tulajdonos: Fischer.)

Elvállal teljes bérházak, szállodák, intézetek, nagyobb magánlakások féreg elleni biztosítását csekély évi bérért. — Poloskák és ezek petéinek végleges kiirtását egy évi jótállás mellett. A tisztítandó szobákból sem a butorzat, sem semmi más nem távolított el s így az irtási munkát a háztartásban semmi kárt, vagy zavart nem okoz! 3561

Tisztelettel értesitem Aradváros és vidéke közönségét hogy a Forray-utcában lévő Polgári és altisztí kávéházat kivettem és azt

Belvárosi kávéház

elnevezés alatt tovább vezetem. Főtörökvésem lesz, hogy igen t. vendégeimet kitűnő kávéházi étel-ekkel és italokkal szolgáljam ki. Szíves pártfogást kérve. 8774

kiváló tisztelettel:

FRIED MÓR

kávés, a Turul volt bérője.

12417—1914. kh. sz.

Hirdetmény.

A m. kir. földművelésügyi minster 65596 II-B. I. 1914. számú körrendelete alapján felhívom az érdeklődő közönség figyelmét dr. Kereszty, dr. Volf és társa vegyészeti gyár részvénytársaság (Buda-

pest Ujpest Fő-utca 5.) által, a kárteknony és dudák irtására szolgáló honi gyártmányu Strichinin készítményére; a mely hasonló külföldi készítményeknél olcsóbb, de azokkal szemben a versenyt minden tekintetben kiállja.

Arad, 1914. évi május hó 20-án.

Green
főkapitány.

FOGAK

húzása, tömése, fogsorok, aranyhídak és koronák ideálisan szépen, ragására kitűnőek, készülnek 8091

HALMOS

vizsgázott fogtechnikus műtermében Asztalos Sándor-utca 10. sz. (Szabadság tér és Asztalos Sándor-utca sark.) 3663

Dr. Keppich

orvos ur házában.) Telefon sz. 638.

Első Aradi Orthodox

Sh Szalámigyár Sh

Herskovits Dezső és Társa

Arad, Boros Béni-tér 11. szám.

Telefon szám 820. Sürgöny-
oim: Szalámigyár Arad.

Ajánljuk kitűnő minőségű szalámi, kolbász, hideg felvágott, füstölthús készítményeinket a legjutányosabb árak mellett Vidéki megrendelések azonnal eszközöltetnek. Arjegyzék ingyen és bérmentve. 3775

Uj, biztosan ható patkányirtó szer!

Van szerencsém a nagyérdemű közönség b. figyelmét felhívni patkány- és más kárteknony állatok irtására feltalált és biztosan ható irtószerepre.

Szerem feltétlenül biztos hatású és kérem erről egy próbacsomag által meggyőződni.

Egy próbacsomag ára, mely 25 patkány kiirtására elegendő egy korona.

Vidéki megrendeléseket azonnal eszközölöm. A patkányirtást kívánatra személyesen végzem.

Ugyancsak kapható poloska- és svábbogár irtószere is.

Uhereczky Géza

kárpitos Arad, Lázár Vilmos-utca (Avarfy-ház.) 8777

Mindenki azt mondja már; hogy **szeplők, májfoltok**

és minden arctisztatlanságok eltüntetésére legjobb az eredeti **Kárpáti-féle**

Benzoé tejróme ára 1 korona. Benzoé tejszappan ára 70 fillér.

Főraktár: 4676

KÁRPÁTI JÁNOS

gyógyszertára

ARAD, BOROS BÉNI-TÉR.

Költözők

figyelmébe!

Villamos világítási berendezéseket csillárokkal együtt, kedvező feltételek mellett szerel és szállít 3981

Koch Dániel

Arad, Deák Ferenc-utca 42. sz.

PÁRISI SALON 1914.

ANGOL és GENRE képes lev. lap

UJDONSÁGOK

érkeztek!

JÁMBOR

papírlapjába,

Andrássy-tér 3.

Tabajdi-utcai oldal. 1281

Tekintse meg kirakatait!!

HA FÁJ

a melle és köhög, ha légzése nehéz és őj-jel izzad, használjon:

„TURULIN“-t

Ára 2 korona 60 fill.

Egyedüli töraktár:

Wajdits György

„Turul“ gyógyszerár Arad, Karolina-utca és Ferenc-tér sark. 6948

Apró hirdetések.

Tudnivaló az apró hirdetésekről:

Apró hirdetések felvételnek a kiadóhivatalban József főherceg-ut 22. Acsev.-palota. (Bejárat a Kosuth-szoborral szemben.) Telefon szám 151.

Az apró hirdetések díja a szavak száma szerint számítódik.

Minden szó 4 fillér. Vastagabb betűkkel 8 fillér.

A legkisebb hirdetés 60 fillér.

A vastagabb betűkkel kívánt szavak a kéziratban aláhúzással jelződik.

Az apró hirdetések előre fizetendők.

A hirdetések este fél 6 óráig vétetnek fel.

Vidékről az apró hirdetések postautalványon küldendők — a szelvényen a szöveg elfér — avagy levélbélyegeken.

A hirdetést a kiadóhivatal kívánatra díjtalanul megszerkeszti.

HÁZASSÁG.

19 éves félárva,

400.000 kor. vagyonnal, fiatal özvegy (fogadott gyermekkel), 50.000 kor. hozomány sok száz vagyonos hölgy van házasság céljából előjegyzésben. Komoly érdeklődőknek díjtalan felvilágosítást ad „Hymen”, Berlin 18. 3788

LEVELEZÉS.

„Csibész 165”

Szerencsés véletlen folytán tudtam meg. Szerettem volna ép aznap beszélni magával. Remélhetőleg nemsokára vége lesz s láthatom. Sok kézsók. 3790

KIADÓ LAKÁS.

Kiadó

azonnal vagy július 1-től Andrássy-tér 20. sz. a. II. emeleten 1 különbejáratu utcai és udvari szoba, ügyvédi- vagy más irodának alkalmas. Értekezhetni Dr. Hermannál ugyanott. 3789

ALKALMAZÁST KERES.

Urasági inas,

házvezető, főző, komornyik, portás, kulcsár, ápolói, hivatal-szolgálat állást keres. Cim Balázs Ujvarsánd (Benedek ház) Arad-megye. 3785

Megbízható

úgyes német, gyermektelen özvegy uriházba házvezetői állást keres. Cim a kiadóhivatalban. 3781

Egy

középkori özvegy házvezetői állást keres magányos ur-, vagy urnél. Cim a kiadóhivatalban. 3778

30 éves

uri családból származó nő, aki a háztartás összes teendőit kitűnően érti, házvezetőnői, gazdasszonyi állást keres magányos urnál, plébániára, esetleg gazdaságban. Levelek Jáhn Emma Tógyér, Torontalm. címre kéretnek. 3766

ALKALMAZÁST NYER.

Két ügyes leány

tanulónak fizetéssel felvétetik Poltz Mária, színház-épület. 3780

Ügyes

szakácsnő kerestetik vidékre. Cim a kiadóhivatalban. 3738

VÉTEL ÉS ELADÁS.

Veszek

a legmagasabb árban uraktól levett férfi ruhát, utazó és városi bundát valamint mindenféle egyenruhát. Bleier Ignátz, ruhakereskedő Szent Pál-utca 12. 2888

Eladó

egy két éves „Jouston” kékűtő és arató gép olcsón. Értekezni Tripon aános, Almászegres. 3724

Stráfkoozi eladó

jutányos áron. Ugyanott egy új ketős számú pénzszekrény eladó. Megtekinthető a Városligeti vendéglőben. 3746

Egy doboz

100 darab hártyalen levélpapír, 50 papír és 50 selyempapír bélelt boríték egy koronáért kapható Ingusz I. és Fia könyv- és papírkereskedésében. Telefon 517. 1941

Cseresznye

válogatott, befőzni való eladó Ujaradon, Rákóczi-ut 3. szám alatt. 3792

Vidéki városban

egy majdnem új, összecsucskható, óra szerkezettel bíró „Világ diorama” betegség miatt, kedvező feltétel mellett eladó. Cim a kiadóhivatalban. 3786

ÜZLETEK.

Két modern

üzlethelyiség és egy kétszobás lakás kiadó azonnal. Egy nagy kapu eladó Eötvös-u. 12. 3728

Jó forgalmu

vegyszerkereskedés trafik és italmérségi engedéllyel eladó. Cim a kiadóban. 3787

Mészárszék

betegség miatt kiadó berendezéssel együtt, mely hentesnek is megfelelő. Bővebbet Tökölyi Imre-utca 5. 3787

Egy jóforgalmu

szatócs-, korcsmaüzlet házzal együtt betegség miatt eladó. Borona-utca 21. sz. 3779

Kizárólag I-ső osztályu minőség

Alkalmi tűzifa vétel a Marosparton.

A folyamatban lévő tutajozás alkalmából rendkívüli kedvező alkalma van a n. é. közönségnek Téli tűzifa szükségletét rendkívüli olcsón beszerezni.

I. rendü bükkhasábfa öle 34 korona
I. rendü cserhasábfa öle 38 korona

a marosparton tömören felőlezve. Kivánságra minden mennyiséget, egyenesen a tutajokról a Marospartra tömören kiőleztetünk és a házhoz szállítást ölenként 2.— koronáért a belváros minden részébe elvállaljuk. — A tűzifa száraz elsőrendü marosmenti minőségű és kifogástalanul tömören van őlezve. — Minden ől tűzifához 2 köteg alágyujtófat díjtalanul szolgálunk ki.

Aradi Fűrészgár Részvénytársaság

Górf Tisza István-ut 10. szám. :-: Telefon 711. sz.

Kitűnő minőségű száraz tűzifát waggonenként is szállítunk a legjutányosabb áron.

Fenti áráért kizárólag I-ső rendü minőséget szállítunk. Alarendeltebb minőségű fa megfelelően olcsóbb.

Kizárólag I-ső osztályu minőség